THE STANDARD BEARER

A Reformed Semi-Monthly Magazine

PUBLISHED BY THE REFORMED FREE PUBLISHING ASSOCIATION, GRAND RAPIDS, MICH.

Communications relative to subscription should be addressed to
R. SCHAAFSMA
524 Henry Ave., S. E.
Grand Rapids, Mich.

EDITORIAL STAFF
Editors—Rev. H. Hoeksema, Rev. G. M. Ophoff, Rev. Wm. Verhil, Rev. G. Vos
Associate Editors— Rev. A. Cammenga, Rev P. De Boer, Rev. M. Gritters, Rev. C. Hanko, Rev. B. Kok, Rev. G. Lubbers, Rev. R. Veldman. Rev. H. Veldman.

Communications relative to contents should be addressed to
REV. H. HOEKSEMA
1139 Franklin Street, S. E.,
Grand Rapids, Mich.

Vol. XIV, No. 9. Entered as second class mail matter at Grand Rapids, Mich. FEBRUARY 1, 1938 Subscription Price, $2.00

MEDITATIE

Wie Is De Verdoemer?

Wie is het, die verdoemt? Christus is het, die gestorven is, ja, wat meer is, die ook opgewekt is, die ook voor ons bidt.

Rom. 8:34.

Wie zal tegen ons zijn?

God is voor ons! Dat is het antwoord.

Het antwoord des geloofs, gegeven temidden van moeite en verdriet, van het lijden dezes tegenwoordigen tijds, van machtige, ons van alle zijden benauwende, bedreigende, verdrukkende, overweldigende vijanden, tegenover dood en verderf! . . . .

God is voor ons! Want Hij heeft Zijn eigen Zoon niet gespaard, maar Hij heeft Hem voor ons allen overgegeven! Hoe zou Hij dan niet voor ons zijn? En indien Hij voor ons is, Hij de Alwijze, de Almachtige, de Eeuwige en Onveranderlijke, Die alle dingen doet naar den raad Zijns willens, Die den hemel en de aarde gemaakt heeft, en alle machten en krachten, goede en booze, doet medewerken tot heil dergenen, die Hem liefhebben, hoe zal Hij ons dan met dien eigen Zoon niet alle dingen uit genade schenken?

Wie zal tegen ons zijn? Niemand! . . . .

De alles omvattende vraag en het alles-omvattende antwoord!

En met die vraag en haar antwoord keert zich thans de apostel naar drie verschillende zijden, zijn vijanden in het aangezicht blikkend, uitdagend. . . .

Hij keert zich tot zijne beschuldigers, brengt hen voor het aangezicht Gods en roept uit: wie zal beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods? O, er zijn vele aanklagers, velen, die kunnen en ook gaarne willen wijzen op de zonden der uitverkorenen. Daar is de verklager der broederen, de wereld, eigen consciëntie! Doch zullen ze hunne beschuldiging kunnen inbrengen tegen de uitverkorenen Gods bij den Rechter van hemel en aarde? God is het, en dan wel met nadruk GOD, die rechtvaardig maakt! Dat dan alle beschuldigers verstommen!

Hij keert zich tot de vijanden van Gods Kerke en daagt hen uit, om ook maar één hunner of iemand anders aan te wijzen, die haar zou kunnen of willen verdoemen! Christus Jezus, de gestorvene en opgewekte, zit ter rechterhand Gods en bidt voor ons. Waar is dan de verdoemer?

En nogmaals keert hij zich met blijde verzekering van overwinning tot de machten der duisternis, jubelend, dat niemand Gods volk zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere!

God is voor ons!

Wie zou dan iets tegen ons vermogen?

Wie, die ons voor Zijn aangezicht zou kunnen beschuldigen? Wie, die zou kunnen optreden als de verdoemer? Wie, die den band der liefde Gods in Christus zou vermogen te breken?

Als God voor ons is, wie zal dan tegen ons zijn?

We zijn meer dan overwinnaars!

Door Hem, die ons liefgehad heeft!

Christus aan de rechterhand Gods!

Hierop valt alle nadruk.

De vraag is immers: wie zal optreden als de verdoemer van Gods uitverkorenen en verlosten.

Wie is de verdoemer? Is er dan ergens, in hemel of op aarde of in den afgrond, iemand, die de macht bezit om als verdoemer der Kerk op te treden?

Een verdoemer moet toch macht hebben. Zal zijn doemvonnis van kracht zijn dan moet hij autoriteit hebben om in de vierschaar te zitten, om als rechter op te treden, om ons voor zich te dagen, een onderzoek in te stellen, een oordeel uit te spreken. Hij is iemand, die ons veroordeelt, ons des eeuwigen doods waardig keurt, het doemvonnis over ons uitspreekt en ook de macht heeft om het uit te voeren en over ons te voltrekken.

Waar is zulk een verdoemer?

De vraag is een nadrukkelijke ontkenning, dat er ergens iemand zou kunnen zijn, die ons verdoemen kan. Doorzoek heel de wereld, maar nergens, hetzij onder de overheden en machten in den hemel, hetzij bij de machten der duisternis in de hel, hetzij bij de hoogen en geweldhebbers der aarde, zult ge iemand vinden, die macht heeft om ons te verdoemen! En waarborg voor deze verzekering is, dat Christus, die gestorven, ja, wat meer is, die opgewekt is, ter rechterhand Gods is, en als onze Voorbidder voor Gods aangezicht staat!

Hij heeft alle macht!

Hij is bekleed met alle gezag!

Hem is alle oordeel overgegeven!

Hij is eenigste Rechter in heel het universum. Niets minder toch ligt aangeduid in de beeldspraak van het zitten aan de rechterhand Gods. Wie aan de rechterhand des konings geplaatst werd, bekleedde in het rijk de hoogste plaats onder den koning, zoodat de koning dóór hem zijn rijk regeerde. En zoo is het met Christus Jezus. Voor de grondlegging der wereld verordineerd om die hoogste aller plaatsen in heel de schepping in te nemen, om aan de spitse aller schepselen te staan, als de Eerstgeborene aller creature, de Eerstgeborene uit de dooden, is Hij thans gezeten aan de rechterhand Gods, Hij, de persoon des Zoons in de menschelijke natuur, het Hoofd Zijner Kerk. Het is de allerhoogste positie in heel het universum, die ooit door iemand kan worden ingenomen ,maar toch altijd nog een *positie,* eene afgeleide macht, Christus naar Zijne menschelijke natuur en als loon op Zijne volkomene gehoorzaamheid gegeven. Hem is immers gegeven alle macht in den hemel en op aarde. Hij heeft een naam ontvangen, die boven allen naam is, opdat in den naam van Jezus zich zou buigen alle knie, in den hemel, op de aarde, en onder de aarde, en alle tong zou belijden, dat Jezus de Heer is, tot heerlijkheid Gods des Vaders!

Hij is dus aangesteld als aller rechter!

Van den Vader heeft Hij ontvangen alle macht. Nergens is er eenige autoriteit, die niet aan de Zijne is onderworpen. Hij heeft het recht om te zeggen, hoe het zijn zal in hemel en op aarde en in de hel, over menschen en engelen en duivelen. En Hem is ook gegeven alle kracht en vermogen, om Zijn wil door te zetten en te doen gehoorzamen. Hem is ook overgegeven alle oordeel over engelen en duivelen, over Zijne Kerk en hare vijanden. Hij oordeelt thans, Hij oordeelt na den dood, Hij zal ook als Rechter optreden aan het einde der eeuwen, in den dag der openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods!

Zoo leert het de Schrift.

Want immers, Joh. 5:22, de Vader heeft al het oordeel den Zoon gegeven. En wij allen moeten geopenbaard worden voor den rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage hetgeen door het lichaam geschiedt, naardat hij gedaan heeft, hetzij, goed, hetzij kwaad. II Cor. 5:10.

En zoo zal het ook moeten naar den raad des willens.

Want, immers, het rechtvaardig oordeel Gods moet *geopenbaard* worden. En ook Zijn rechtvaardig oordeel openbaart God in en door Christus.

Christus de eenige Rechter!

Wie zal ons dan verdoemen? Waar is de verdoemer?

Vele zijn de vijanden, die gaarne Gods volk verdoemen zouden; die ook de eeuwen door hen verdoemen. De wereld en haar overste verdoemen haar altijd, als kwaaddoeners hen veroordeelend, vervolgend, verklagend, verdervend. Christus hebben ze veroordeeld en vervloekt aan het kruis; het bloed van Zijne Kerk hebben ze achter het Zijne aan doen stroomen, de eeuwen door.

Maar tegenover al die doemvonnissen der vijanden beroepen we ons op den Chrstus Gods, die alle macht heeft in den hemel en op aarde!

De hoogste rechter onder God!

Door Wien Gods recht geopenbaard en gehandhaafd zal worden!

En met het oog op Hem jubelen we door het geloof, ook als heel de wereld ons verdoemt:

Wie is de verdoemer?

Wie is het, die verdoemt?

Zal Christus ons dan verdoemen in den dag der openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods?

Doet Hij het niet, dan blijft er geen verdoemer over, want buiten Hem is er geen macht, boven of naast Hem is er geen gezag, is er niemand, die het doemvonnis zou kunnen uitspreken.

Maar Christus, die gestorven, ja, wat meer is, die ook opgewekt is en die aan de rechterhand Gods zit, *bidt voor ons!*

Hoe zal Hij ons dan verdoemen?

Hij is onze Voorbidder bij den Vader. En dat wil niet zeggen, dat Hij bij gelegenheid, nu en dan, voor het aangezicht des Vaders verschijnt, om een gebed ten onzen behoeve voor ons uit te spreken, terwijl dan de Vader, het gebed van den Voorbidder verhoorend, buiten Hem om ons zegent. Maar het duidt aan, dat Christus onze Middelaar is, het Hoofd der gemeente, en dat de Vader om Zijnentwil, in Hem en door Hem ons verrijkt met alle geestelijke zegeningen in den hemel. Hij toch verwierf de weldaden des heils voor de Zijnen; Hij verwierf ook het recht om die weldaden der eeuwige zaligheid aan de Zijnen mede te deelen. En als Middelaar, als het Hoofd van Zijn lichaam, de gemeente, ontvangt hij geduriglijk van den Vader alle heil en alle zegening, die Hij den Zijnen schenkt. Uit God, door Christus komt het heil in de gemeente, wordt de Kerk gezegend met het eeuwig heil.

En Hij ontvangt dit alles op Zijn gebed, Zijn volmaakt gebed, Zijn voortdurend gebed, Zijn gebed, dat zeker van den Vader verhoord wordt. En daarom is Zijne houding tot den Vader in het binnenste heiligdom die van voortdurend gebed, om de weldaden der genade voor de Zijnen te ontvangen.

Wie zal ons dan verdoemen?

De eenige Rechter van hemel en aarde, Die aan de rechterhand zit, is Hij, Die ook voor ons bidt. Zal Hij ons dan verdoemen? Is Zijne voorbede niet de uitdrukking van Zijn groote Middelaarsliefde, dezelfde liefde, die geopenbaard werd, toen Hij aan 't bange kruis den toorn Gods tegen onze zonden droeg en wegdroeg? En wie zou ons tegen die groote, voorbiddende liefde van den Heiland in verdoemen?

Christus is het. . . . Die ook voor ons bidt!

De eenige Rechter is ook onze Pleitbezorger! In het oordeel Gods bepleit Hij onze zaak bij den God van hemel en aarde: Vader! Ik wil, dat, waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt! Hoe zou de advokaat der Zijnen, in den dag van de openbaring van het rechtvaardig oordeel Gods, waarin alle oordeel Hem zal overgegeven zijn, ons dan ooit verdoemen? Of hoe zou het iemand ooit gelukken over Zijn pleidooi ten onzen behoeve het doemvonnis over ons te doen uitspreken?

Wie zal ons verdoemen?

Christus, Die gestorven en opgewekt is, Die aan de rechterhand Gods zit, is het, Die ook voor ons bidt!

Maar is het dan niet juist de bedoeling van dat gebed om ons te zegenen met het eeuwig heil? Bidt Hij niet voor onze rechtvaardigmaking, voor onze verlossing en bewaring, voor onze volharding en verheerlijking, voor ons eeuwig leven uit den dood, voor onze eeuwige overwinning.? En ontvangt Hij dan niet van den Vader de macht en de kracht om ons straks ook in het oordeel te rechtvaardigen, ons de aanneming tot kinderen te schenken, en ons te doen ingaan in de eeuwige vreugde? En zal Hij ons dat heil ook niet volkomen deelachtig doen worden?

Hij, Die voor ons bidt, voor ons pleit, ons liefheeft, ons wil zegenen met Zijn eigen heil, zal ons zeker niet verdoemen.

Een andere mogelijke verdoemer is er niet!

Wie is dan de verdoemer?

Blijde geloofsjubel!

Maar dan ook met nadruk: jubel des *geloofs!*

Des geloofs in Christus Jezus, Die aan de rechterhand Gods zit, nadat Hij voor ons is gestorven en opgewekt.

Ach, wat blijft er van deze roemtaal over, zoodra we het oog van Hem afwenden en zien op onszelven, om in onszelven, in eigen hart en leven, in eigen weg en werk, grond te zoeken voor dezen jubel der overwinning?

Wie zou ons dan niet kunnen verdoemen? Hoe zouden we, gedachtig aan onszelven buiten Christus, ooit onzen beschuldigers uitdagend in de oogen kunnen zien met deze roemtaal op de lippen: wie is de verdoemer? Zijn we dan ook maar iets anders, zijn we ook maar in het minst beter dan de wereld, die toch immers verdoemd is en wordt? Zijn ook wij dan geen kinderen des toorns in onszelven, gelijk ook de anderen? Getuigt dan onze eigene consciëntie niet tegen ons om ons te verdoemen in het oordeel? Is er dan niet genoegzame reden om deze roemtaal op onze lippen te doen verstommen? . . . .

Hoe zou dan iemand voor ons kunnen pleiten in het oordeel?

En hoe zou iemands gebed voor ons kunnen verhoord worden bij den Vader?

Christus is het! . . . .

Met alle nadruk: *Christus!* . . . .

Christus, Die gestorven is, ja, wat meer is, Die ook opgewekt is!

Christus Jezus, de Knecht des Heeren, de gezalfde Zaligmaker, Die van eeuwigheid van den Vader verordineerd is om aan de spitse der Zijnen te staan, hen te vertegenwoordigen in het oordeel der wereld, onze hoogste Profeet, onze geheel eenige Hoogepriester, onze eeuwige Koning, is het Die gestorven is, ja, wat meer is, Die ook opgewekt is. Hij is Gods eeuwige Ambtsdrager, verordineerd over geheel het Huis Gods, om te doen de dingen, die bij God te doen waren. Hij is gestorven! Gestorven, niet maar zooals ieder mensch sterft, maar als uitoefenend Zijn ambt; gestorven, niet maar zooals wij allen door Gods toorn vergaan tegen wil en dank, maar door een daad der volkomene gehoorzaamheid, Zijn leven afleggende, brengend het Gode welbehagelijk offer voor onze zonden. . . .

Christus is het, Die gestorven is! . . .

Ja, wat meer is, Die ook opgewekt is!

Meer, want wel in Zijn dood, maar niet zonder Zijne opwekking, ligt de grond voor den jubel: wie zal ons verdoemen? Overgeleverd werd Hij om onze zonden, maar indien Hij niet is opgewekt, zoo zijn wij nog in onze zonden! Maar Hij is opgewekt! Opgewekt door den Vader! Opgewekt om onze rechtvaardigmaking! Want door en in Zijne opstanding gaf God Hem getuigenis, dat Hij, nadat Hij den last onzer zonden gedragen had aan het hout, rechtvaardig is, en wij in Hem!

Christus, Die gestorven en opgewekt is, is onze eenige Rechter!

Hij is ook onze Voorbidder!

En Zijn gebed is gegrond in Zijn dood en opstanding en wordt zekerlijk verhoord!

Zie dan af van uzelf, van uw werk en uw weg, waarin troost noch heil kan zijn!

Zie alleen op Christus aan de rechterhand Gods! En zij dan de jubeltaal de uwe en de mijne:

Wie is de verdoemer? H. H.

EDITORIALS

Dr. Hepp Over De Algemeene Genade

IV. Het Schriftbewijs Van Dr. Hepp. (vervolg)

Wat ik van Dr. Hepp's redeneering op pp. 34, 35 van zijn jongste brochure denk, houd ik liever in de pen. Wel moet het mij van 't hart, dat ik het zeer bedroevend acht, zulk een redeneering te vinden in een geschrift van een gereformeerd theoloog, een doctor in de theologie en professor in de dogmatiek; en bovendien van een man, die meent anderen, zijn collega's te moeten onderwijzen en te vermanen om van hunne dwalingen terug te komen; die blijkbaar meent, dat hij ons hier in Amerika moet catechiseeren in de theologie van Dr. A. Kuyper en met name in de leer der gemeene gratie.

Dr. Hepp bespreekt de voorstelling van de "critiek", dat de begrippen *toorn* en *gunst* of *genade* volstrekte tegenstellingen zijn, zoodat men niet wel spreken kan van genade Gods over degenen, die onder Zijn toorn liggen. En dan schrijft hij:

"Overigens wordt hier veel gewerkt met de uitdrukking 'kinderen des toorns'. Dat zijn de geloovigen niet, zoo wordt betoogd, en daarom kunnen zij deelen in Gods gunst. Maar bij de ongeloovigen is dat juist andersom. Paulus echter wil, dat de geloovigen het niet zullen vergeten: *wij waren van nature kinderen des toorns gelijk ook de anderen* (Ef. 2:3) en dan vervolgt hij, dat dit voor God geen beletsel was om levend te maken in Christus. Dat 'kinderen des toorns' een Semietische uitdrukking is, verandert er niets aan, dat de gelcovigen vroeger in denzelfden zin kinderen des toorns moesten heeten als nu de heidenen. En aan die 'kinderen des toorns' wordt de volle rijkdom van Gods barmhartigheid geopenbaard. Zou dan God aan andere kinderen des toorns geen tijdelijke genade kunnen schenken? Wanneer 'toorn' en 'gunst' een *uitsluitende* tegenstelling vormden, dan zou er geen genade zijn voor eenigen zondaar. Indien er slechts gunst ware voor geloovigen, voor 'niet-kinderen des toorns', voor hen, die niet 'duisternis' zijn (vgl. Ef. 5:8: want eertijds waart gij duisternis, maar nu zijt gij licht in den Heere), dan waren wij nog in onze zonden".

Ik ben overtuigd, dat indien ik een mijner catechisanten verzocht om de fout in deze redeneering aan te wijzen, het hem niet lang zou nemen om haar aan te wijzen. Slechts indien ik voor de aandacht houd, dat Dr. Hepp hier de gemeene gratie verdedigt kan ik het begrijpen, dat zulk een door en door scheeve redeneering in zijn brochure kon insluipen. Het kan er niet aan liggen, dat de schrijver niet rechtlijniger kan redeneeren. Maar een verkeerde voorstelling moet wel worden verdedigd met kromme redeneeringen. En daarvan hebben we hier een duidelijk voorbeeld. Let er op, dat Dr. Hepp hier leert:

1. Indien de verworpene, goddelooze, ongeloovige kinderen des toorns geen genade (algemeene) kunnen ontvangen, dan kunnen de verkorene, in Christus gerechtvaardigde, geloovige kinderen des toorns ook geen genade (bijzondere) ontvangen.

2. Ergo: daar de verkorene kinderen des toorns de volle barmhartigheid Gods deelachtig worden, daar kunnen de verworpene en goddelooze kinderen des toorns zeker wel een beetje algemeene genade ontvangen.

Wat is de fout? Ieder, die wat grondig catechetisch onderwijs heeft genoten verstaat:

1. Dat alle menschen, verkorenen en verworpenen, *van nature* kinderen des toorns zijn. Doch op dit *van* nature dient dan ook alle nadruk te worden gelegd. Zooals wij buiten Christus zijn, zooals we uit Adam geboren worden, is de toorn de baarmoeder, waaruit wij voortkomen en liggen we midden in den dood; zijn we schuldig en verdoemelijk. In dien *staat* der schuld en der verdoemelijkheid drukt de toorn Gods op ons. En indien er van niemand dier kinderen des toorns iets meer te zeggen ware, dan zou ook niemand ooit voorwerp van Gods gunst kunnen zijn. Toorn en genade sluiten elkander metterdaad uit.

2. Dat God echter van eeuwigheid eene onderscheiding heeft gemaakt tusschen hen, die in den tijd allen van nature als kinderen des toorns geboren worden. De verkoren "kinderen des toorns" heeft Hij eeuwiglijk lief met eene souvereine liefde; de verworpen kinderen des toorns haat Hij eeuwiglijk met een even souvereine haat des welbehagens. Want Jacob heeft Hij liefgehad, en Ezau heeft Hij gehaat.

3. Dat God de voorwerpen Zijner eeuwige liefde, de verkoren "kinderen des toorns" daarom ook van eeuwigheid in Christus, den Zoon Zijner liefde, heeft ingezet; in Christus, die eeuwiglijk door God gekend is als het Lam, dat geslacht is, dat den toorn Gods droeg en wegdroeg, want het Lam is geslacht van de grondlegging der wereld (apo katabolees kosmou) Openb. 13:8. In dien Christus kent Hij de Zijnen, niet als kinderen des toorns maar als gerechtvaardigd, geheiligd en verheerlijkt, en daarom als de voorwerpen Zijner gunst. Dit is echter niet het geval met de "ceteri" de andere "kinderen des toorns", de voorwerpen van Gods toorn.

4. Dat God de verkoren "kinderen des toorns" *alzoo* ook in den tijd Zijn genade en gunst en zegen schenkt, niet als kinderen des toorns, maar als de eeuwige voorwerpen Zijner liefde in Christus. *Van nature* zijn ze kinderen des toorns, maar *in Christus* zijn ze eeuwiglijk geen voorwerpen des toorns geweest, doch voorwerpen Zijner eeuwige genade en gunst. Daarom zegent Hij hen dan ook met alle geestelijke zegeningen in den hemel in Christus, *"gelijk Hij ons uitverkoren*

heeft in Hem voor de grondlegging der wereld". Hij zond Zijn Zoon; Hij deed Hem de last des toorns dragen. De toorn is voor de verkoren "kinderen des toorns" weg, eeuwiglijk weg. En alzoo worden zij ook in den tijd "kinderen der belofte", kinderen Gods, voorwerpen Zijner genade. Doch dat is met de "ceteri", met de verworpen kinderen des toorns, niet het geval. De toorn Gods *blijft* op hen.

En hiermede vervalt heel de redeneering van Dr. Hepp.

Want de verkoren "kinderen des toorns" ontvangen en genieten Gods gunst, juist omdat ze in Christus geen voorwerpen van Gods toorn zijn, noch ook van eeuwigheid geweest zijn; maar de verworpen "kinderen des toorns" zijn en blijven voorwerpen van Gods toorn, en kunnen daarom metterdaad geen gunst Gods deelachtig worden, ook geen "algemeene genade", *omdat ze buiten Christus zijn.*

Dat dit de voorstelling der Schrift is, zal niemand ons kunnen betwisten.

Dat het de zuiver gereformeerde voorstelling is, zal geen gereformeerde kunnen ontkennen.

Men mag ons tegenkomen, zooals men het zoo dikwijls gedaan heeft in de laatste jaren, met het bezwaar, dat wij uitgaan van Gods raad, dat wij onze dogmatische trein op één "track" laten loopen (Dr. Hepp maakt van deze ééne "track" één *rail* en typeert onze voorstelling als "een theologie, die zich over één rail beweegt", p. 15 brochure, doch die goocheltoer verrichten we niet; "track" is niet hetzelfde als rail, maar als spoorbaan; en we laten het aan van Baalen c.s. over om hun theologische trein tegelijkertijd op twee "tracks" te laten loopen), doch dan antwoorden we: 1. Dat we metterdaad en welbewust uitgaan van Gods raad, *zooals God ons dien in Zijn Woord heeft geopenbaard.* 2. Dat niemand ooit klaar zal komen met het vraagstuk der genade voor degenen, die van nature "kinderen des toorns" zijn, tenzij hij teruggaat op dien raad Gods. 3. Dat het niet boven verdenking is, wanneer men zoo bang is om uit te gaan van den raad Gods. 4. Dat het laten loopen van zijn theologische trein over twee "tracks" gewoonlijk beteekent, dat men twee treinen laat loopen, de gereformeerde en de Remonstrantsche. Denk maar aan van Baalen's verklaring van "God wil, dat alle menschen zalig worden".

We kunnen met Dr. Hepp instemmen, wanneer hij schrijft:

"Waarom is met 'toorn' de tegenstelling tot 'gunst' gezegd, en niet ook met (tot, H.H.) *goedheid, lankmoedigheid, goedertierenheid?* Waarom kan God ongeloovigen wel de laatste betoonen en niet gunst of genade. Bewijs uit de Schrift wordt hiervoor niet gegeven. Ook hier weer roert willekeur zich. Het kan wel worden onderschreven, dat toorn en gunst een tegenstelling vormen, maar dat is evengoed zoo b.v. met toorn en goedertierenheid, welke volgens deze critiek wel aan ongeloovigen wordt bewezen".

Neen, de "critiek" bewees dit niet uit de Schrift.

En daarvoor bestaat een goede reden.

Want evenmin, als de Schrift ooit spreekt van algemeene genade, evenmin spreekt de Schrift ooit van algemeene lankmoedigheid of algemeene goedertierenheid of goedheid (benevolentia).

Dr. Hepp wil de conclusie trekken, dat *evengoed* als we mogen spreken van algemeene goedertierenheid etc., mogen we ook spreken van algemeene gunst of genade.

Ik houd staande, dat *evenmin* als we op grond der Schrift mogen spreken van algemeene genade, mogen we spreken van algemeene goedertierenheid, etc.

Dat we *wel* kunnen spreken van algemeene goedertierenheid etc., maar niet van algemeene genade, is de voorstelling der "critiek", een voorstelling, die uit de Schrift niet werd bewezen, volgens Dr. Hepp. En hij heeft daarin gelijk.

Dat we *wel* mogen spreken van algemeene goedertierenheid en dus ook wel van algemeene genade, is de voorstelling van Dr. Hepp. En ook hij doet precies hetzelfde als de "critiek"; met geen letter bewijs uit de Schrift staaft hij zijn bewering.

Dat we, naar de Schrift, *evenmin* van algemeene goedertierenheid als van algemeene genade kunnen spreken is onze beschouwing, die we thans met de Schrift zullen verdedigen.

Wie eenige studie maakt van de termen in de Heilige Schrift, die hier ter sprake komen, bemerkt aanstonds, dat *goedertierenheid* geen constante vertaling is van hetzelfde woord in het oorspronkelijke. We hebben het hier te doen met de woorden *rachaemim*, meervoud van *rechem*, en *chesed* in het Hebreeuwsch en met *ta splanchna* en vooral *oikteermoi* en *eleos* in het Grieksch. En deze woorden worden in het Nederlandsch vertaald door *goedertierenheid, barmhartigheid*, en soms ook door weldadigheid. We willen enkele plaatsen in het bijzonder bespreken.

Zoo lezen we in Ps. 25:6: Gedenk, Heere! Uwer barmhartigheden en Uwer goedertierenheden, want die zijn van eeuwigheid. Hier worden in het Hebreeuwsch gebruikt de woorden *rachaemim* (vertaald door barmhartigheden) en chesed (goedertierenheden). De LXX vertalen hier het eerste woord door *oikteermoi* (goedertierenheden) en het tweede door ta *ele-ee* (barmhartigheden). De Vulgata vertaalt: *miserationum tuarum. . . .et misericordiarum tuarum.* In het Engelsch lezen we: *thy tender mercies and thy lovingkindnesses.* Het Duitsch vertaalt: *deine Barmherzigkeit und deine Gute.* En de Fransche vertaling luidt: *Seigneur, souviens-toi de tes miséricordes et de tes grâces.*

We halen deze verschillende vertalingen aan, om duidelijk te maken, dat de woorden in ons Nederlandsch vertaald door barmhartigheden en goedertierenheden nauw aan elkander verwant zijn. De beteekenis wordt zeer schoon weergegeven door onze Hollandsche woorden. Barmhartigheid toch wil zeggen

branden van hart, een brandend hart hebben (van liefde, om wel te doen); en goedertierenheid beteekent letterlijk: tieren van goedheid. Dit is in overeenstemming met *rechem*, de baarmoeder, of ook de ingewanden als *rommelende ingewanden van barmhartigheid.* En *chesed* duidt aan een ernstige begeerte om iemand wel te doen, een ijveren voor iemands welzijn, hetzij als zoodanig of ook om hem uit de ellende te verlossen.

Het gaat dus niet aan om te zeggen, dat deze termen een zwakkere beteekenis hebben dan het woord *chen, charis, genade.* Eigenaardig is zelfs, dat in Jesaja 40:6 het woord chesed voorkomt in een zin, die aan *chen* of genade doet denken: alle vleesch is als gras en al zijne goedertierenheid (chesed) is als een bloem des velds. Hier vertaalt de Vulgata door *gloria* naar de LXX, die door *doxa* vertalen. De grondbeteekenis van *genade,* schoonheid, aanvalligheid, is hier zeer goed van toepassing.

De woorden in hun volle beteekenis doen ons dus reeds aarzelen om ze op de verworpen goddeloozen toe te passen, of liever gezegd: ze maken dit reeds onmogelijk. Tracht het maar eens te zeggen, dat God brandt van verlangen, dat er in Hem een brandende ijver is om den verworpen verlater van Zijn wet wel te doen!

Doch let op den tekst in Ps. 25. In de eerste plaats mag worden opgemerkt, dat hier van de goedertierenheden Gods gezegd wordt, dat ze van eeuwigheid zijn. Dit is juist de grond, die aangevoerd wordt voor de bede, dat God ze wil gedenken. Ze hebben hun grond en oorsprong niet in den mensch, niet in den bidder, maar in God. Het zijn eeuwige en daarom ook souvereine goedertierenheden. Daarom kan God ze gedenken ook in weerwil van des dichter's zonden. Immers gaat hij voort in vs. 7: Gedenk niet der zonden mijner jonkheid, noch mijner overtredingen; gedenk mijner naar Uwe goedertierenheid (chesed), om Uwer goedheid wil, o Heere! En in de tweede plaats is hieruit ook duidelijk, dat in dat gedenken naar de goedertierenheden des Heeren de vergeving der zonden ligt opgesloten. Immers, in vs. 7 staan het gedenken der zonden en het gedenken in goedertierenheid tegenover elkander. Als de Heere den dichter gedenkt in Zijne goedertierenheid, dan vergeeft Hij hem zijne zonden en overtredingen.

Dit alles is zeker in de verte niet toepasselijk op de houding des Heeren tegenover den verworpen goddelooze. Het geldt alleen van Gods volk. Hoe zou toch een eeuwige begeerte, een eeuwige ijver om de zonden te vergeven en wel te doen aan God kunnen worden toegeschreven ten opzichte van de goddeloozen. Daarom lezen we dan ook in vs. 10 van dezen psalm: Alle paden des Heeren zijn goedertierenheid (chesed, eleos) en waarheid, *degenen, die Zijn verbond en Zijne getuigenissen bewaren.* De goedertierenheid des Heeren is hier dus zeer zeker particulier, en dat wel zóó, dat ze met geen mogelijkheid van toepassing is op de goddeloozen. En dit geldt ook van de goedheid Gods naar vers 7.

Dr. Hepp zal zeggen: ja, maar dit is de particuliere goedertierenheid Gods; de Schrift spreekt ook van eene *algemeene* goedertierenheid.

Bewijs, please!

Ik volsta met *te verwijzen* naar Ps. 40:11-18, waar de Christus Zelf spreekt en waar de goedertierenheid des Heeren over Zijn volk in scherpe antithese staat tot Zijn toorn en wraak over de goddelooze vijanden: "Uwe gerechtigheid bedek ik niet in het midden mijns harten; Uwe waarheid en Uw heil spreek ik uit; Uwe weldadigheid (chesed, eleos, barmhartigheid, goedertierenheid) en Uw trouw verheel ik niet in de groote gemeente. Gij, o Heere! zult uwe barmhartigheden (rachaemim, oikteermoi) van mij niet onthouden; laat Uwe weldadigheid (chesed, eleos, barmhartigheid) en Uwe trouw mij geduriglijk behoeden. Want kwaden, tot zonder getal toe, hebben mij omgeven, mijne ongerechtigheden hebben mij aangegrepen, dat ik niet heb kunnen zien; zij zijn menigvuldiger dan de haren mijns hoofds, en mijn hart heeft mij verlaten. Het behage U, Heere! mij te verlossen; Heere! haast U tot mijne hulp. Laat hen tezamen beschaamd en schaamrood worden, die mijne ziel zoeken, om die te vernielen; laat hen achterwaarts gedreven worden, en te schande worden, die lust hebben aan mijn kwaad. Laat hen verwoest worden tot loon hunner beschaming, die van mij zeggen ha, ha! Laat in U vroolijk en verblijd zijn allen, die U zoeken; laat de liefhebbers Uws heils geduriglijk zeggen: De Heere zij groot gemaakt! Ik ben wel ellendig en nooddruftig; maar de Heere denkt aan mij; Gij zijt mijne hulp en mijn bevrijder; o, mijn God! vertoef niet!"

Dit is zeker gansch andere taal dan die der gemeene gratie en algemeene goedertierenheid; ook gansch andere taal dan die, welke Dr. Hepp gebruikt in zijn Oudejaars-overdenkingen in *Credo.*

Zeer schoon is in zijn verband ook Jesaja 63:7: Ik zal de goedertierenheden des Heeren (chesedee Jehova) vermelden, den veelvoudigen lof des Heeren naar alles, wat de Heere ons heeft bewezen, en de groote goedigheid (tobh, goedheid) aan het huis van Israel, die Hij hun bewezen heeft naar Zijne barmhartigheden (rachaemim) en naar de veelheid Zijner goedertierenheden (chesedim). Let hier op het verband. Gods volk bezingt hier de groote barmhartigheden, goedigheid en goedertierenheden des Heeren, zooals die geopenbaard waren in de grimmige wrake over de goddeloozen en vijanden en in de redding van Zijne Kerk. Er is hier zeker niets algemeens. Het tegendeel is waar.

En spreekt de Schrift ook ergens van eene algemeene goedertierenheid, of van eene goedertierenheid over die volken, waarvan vs. 6 zegt: "Ik heb de volken vertreden in Mijnen toorn, en Ik heb hen dronken ge-

maakt in Mijne grimmigheid; en Ik heb hunne kracht ter aarde doen nederdalen"?

Bewijs, please!

Wel vinden we dikwijls in de Schrift het tegendeel van de bewering, dat er eene algemeene goedertierenheid zou zijn. Zoo b.v. in Deut. 7:9, 10: Gij zult dan weten, dat de Heere, uw God, die God is, die getrouwe God, Welke het verbond en de weldadigheid (chesed, goedertierenheid, barmhartigheid) houdt dien, die Hem liefhebben, en Zijne geboden houden, tot in duizend geslachten. En Hij vergeldt een ieder van hen, die Hem haten, in zijn aangezicht, om hem te verderven; Hij zal het Zijnen hater niet vertrekken; in zijn aangezicht zal Hij het hem vergelden. Let er op, dat goedertierenheid hier gebruikt wordt in onafscheidelijk verband met Gods verbond. God zal het verbond en de goedertierenheid houden. De laatste vloeit uit het eerste voort. Naar Zijn verbond is God goedertieren. Let er voorts op, dat die goedertierenheid is voor degenen, die Zijn verbond houden en Zijne geboden bewaren. Ze is particulier. En let er op, eindelijk, dat in vs. 10 de volstrekte tegenstelling van deze goedertierenheid ons geteekend wordt. Hij zal Zijne haters in toorn verderven.

Kennelijk hebben we in Ps. 89:2-6 hetzelfde verband tusschen de goedertierenheid, de waarheid, de trouw en het verbond Gods: Ik zal de goedertierenheden des Heeren (chesedee Jehovah) eeuwiglijk zingen; ik zal Uwe waarheid met mijnen mond bekend maken, van geslacht tot geslacht. Want ik heb gezegd: Uwe goedertierenheid (chesed) zal eeuwiglijk gebouwd worden; in de hemelen zelve hebt Gij Uwe waarheid bevestigd, zeggende: Ik heb een verbond gemaakt met Mijnen uitverkorene; Ik heb Mijn knecht David gezworen: Ik zal uw zaad tot in eeuwigheid bevestigen, en uwen troon opbouwen van geslacht tot geslacht. Dies loven de hemelen Uwe wonderen, o Heere! ook is Uwe getrouwheid in de gemeente der heiligen. Hier staat Gods goedertierenheid in verband met Zijn verbond, Zijn eeuwig verbond met David, Zijn knecht, i.e. Zijn eeuwig verbond in Christus. Hoe ver is het er vandaan, dat we dit begrip ook zouden kunnen toepassen op Gods betrekking tot den verworpen goddelooze!

In het N. Testament is het niet anders. Doorgaans vinden we hier het woord *eleos,* de vertaling van het Oud Testamentische *chesed,* zooals we zagen, dat daar echter ook door het Hollandsche *goedertierenheid* is overgezet. We vinden het woord dikwijls in het Nieuwe Testament, maar altijd in particulieren zin en met het oog op de eeuwige zaligheid. Zoo b.v. in I Petrus 1:3: Gezegend zij de God en Vader van onzen Heere Jezus Christus, Die naar Zijn groote barmhartigheid (kata to polu autou eleos) ons heeft wedergeboren tot een levende hope door de opstanding van Jezus Christus uit de dooden. Hier is Gods barmhartigheid of goedertierenheid de maatstaf, waarnaar Hij de zaligheid werkt, de drangreden voor Zijne wederbarende werking door de opstanding van Jezus Christus uit de dooden.

In Ef. 2:4 wordt Gods barmhartigheid (eleos, goedertierenheid) voorgesteld als gegrond in (*dia* met den accusativus) de groote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft: Maar God, Die rijk is in barmhartigheid, door Zijne groote liefde, waarmede Hij ons liefgehad heeft, ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft ons levend gemaakt met Christus. Ook hier is de goedertierenheid Gods particulier en zaligmakend.

En in Rom. 9:23 heeten de uitverkorenen zelfs "vaten der barmhartigheid" of goedertierenheid.

Wat dan is Gods goedertierenheid?

Als een eeuwige deugd Gods (God is immers eeuwiglijk goedertieren in en tot Zichzelven; Hij *wordt* niet eerst goedertieren door het schepsel en Zijne betrekking tot dat schepsel) zouden we Gods goedertierenheid mogen omschrijven als die deugd, waardoor God eeuwiglijk met geheel Zijn Goddelijk willen en denken, Zichzelven, als het Hoogste Goed, kent en wil als *de Volzalige,* uit den Vader door den Zoon, in den Geest.

Ten opzichte tot, in betrekking tot Zijn volk, is de goedertierenheid des Heeren die deugd Gods, naar dewelke Hij ook hen eeuwiglijk en op het allerhoogst wil zalig maken in Zijne gemeenschap, opdat ze momen smaken en belijden, dat de Heere de alleen-Volzalige is, zoodat Hij hen opheft en verlost uit de ellende der zonde en des doods en hen deelgenooten maakt van het eeuwige leven.

En die goedertierenheid of barmhartigheid Gods is nimmer algemeen. Zij is nimmer over den verworpen goddelooze.

Indien Dr. Hepp nu ook schriftuurplaatsen kan aanwijzen, waar wel gesproken wordt van een algemeene goedertierenheid Gods, dan zullen we daaraan ook onze aandacht kunnen wijden.

Bij voorbaat zou ik hem aanraden om niet te komen met Rom. 2:4.

Dan staat hij in gezelschap van Julianus en Coelestinus, alle Remonstranten en de Synode van Kalamazoo en tegenover Augustinus, die ook reeds met dezen tekst werd aangevallen om zijne leer der particuliere genade.

En het geldt hier ook: zeg mij, wie uw vrienden zijn, en ik zal u zeggen wie gij zijt!

H. H.

RAAD.

De Dagen snellen; — o, leer ze tellen,
Gebruik ze zuinig, als kostelijk goud!
Kort duren d' uren, ras zijt gij oud!
Zorg dat uw leven, uw willen, streven,
Als 't wendt ten ende, u niet berouwt!

Dr. Greydanus Stelt Gewichtige Vragen

Als een loopend vuurtje verspreidde zich onder ons Protestantsche Gereformeerd volk het gerucht in den laatsten tijd, dat Dr. Greydanus ook over de algemeene genade schreef in *De Reformatie*. Er zijn sommigen onder ons, die *De Reformatie* lezen, niet slechts onder onze predikanten, maar ook van ons volk. En daaruit is zeker het bovengenoemd gerucht te verklaren. Velen onzer stellen nog altijd groot belang in hetgeen in het oude vaderland door de gereformeerden wordt gezegd en geschreven, met name natuurlijk, wanneer het gaat over de gemeene gratie. En deze belangstelling is een verblijdend teeken.

Meer dan één kwam bij mij aankloppen met de vraag, wat Dr. Greydanus eigenlijk schreef. De één had dit gehoord en de ander dat. En in het algemeen had men blijkbaar wel de waarheid vernomen. Toch verzochten velen mij om de artikelen van Dr. Greydanus in ons blad over te nemen. En ik meen, dat ik al ons Hollandsch lezend publiek een dienst bewijs, wanneer ik aan dit verzoek gehoor geef.

Het zou echter teveel ruimte eischen om die artikelen, de weergave van een speech door Dr. Greydanus gehouden, in hun geheel op te nemen in ons blad. Daarom zal ik mij beperken tot zulke uittrekselen, die kunnen dienen om onzen lezers een idee te geven van den gedachtengang van die artikelen.

Dr. Greydanus stelt slechts vragen, die naar zijn oordeel bij de bespreking der gemeene gratie opkomen. De bedoeling van deze methode is natuurlijk om de menschen aan het denken te zetten. En er is zeker niets zoo effectief tot het bereiken van dat doel dan het stellen van vragen, die men zelf niet opzettelijk beantwoordt. Toch is het niet zoo, dat de geachte broeder zijne vragen stelt op eene wijze, die hoegenaamd geen richting zou geven aan het denken van hen, die een ernstige poging wagen om haar te beantwoorden. Het antwoord zit eigenlijk wel in de vragen. En juist daardoor is de methode door Dr. Greydanus gevolgd niet alleen voorzichtig, maar ook effectief.

En in die vragen raakt Dr. Greydanus telkens het eigenlijk punt, waarom het gaat.

De lezer oordeele voor zichzelf.

De professor schrijft:

> God heeft alle ding gewrocht om Zijns zelfs wil, ja ook den goddelooze tot den dag des kwaads, Spr. 16:4.
>
> Bij deze ontroerende feiten en woorden worden we voorzichtig.
>
> Dan zijn we niet zoo terstond klaar met de simpele heenwijzing naar allerlei goede gaven, die de mensch ondanks den zondeval op aarde nog mag genieten, onder de herinnering, dat hij niets daarvan verdiend, maar het alles daarentegen verbeurd heeft, reeds van zijn vroegste bestaan.

Dat is wel alles waar.

Maar de vraag, of we daarbij kunnen spreke van genadebetoon, is daarmede toch nog niet beslist en voldoende beantwoord.

Want alles wat hier op aarde ontvangen wordt, heeft zijn eeuwige gevolgen, in verband met hetgeen de mensch er mee doet. Want wat de mensch zaait, dat zal hij maaien. Die in zijn eigen vleesch zaait, zal uit het vleesch verderfenis maaien, Gal. 6:7-8. Daardoor kan het zijn, dat hetgeen hier nu aangenaam is, eere geeft, straks, in de eeuwigheid, te meer droefenis en smart werkt, vanwege het verkeerde gebruik, dat de mensch er van gemaakt heeft. Tot de rijken zegt Jacobus: Uw goud en zilver is verroest, en hun roest zal u zijn tot eene getuigenis, en zal uw vleesch als een vuur verteren, Jac. 5:3. Het soortgelijke geldt van alle krachten en gaven, door God aan de menschen geschonken, maar door hen niet naar Zijnen wil en in Zijnen dienst besteed, maar aangewend tot zonde en tegen 's Heeren Woord: leven, gezondheid, kracht, verstands-gaven, zielshoedanigheden, moed, en wat er stoffelijks of geestelijks in dezen meer genoemd kan worden. Op zichzelf, d.w.z. afgezien van het mogelijke misbruik, dat de mensch er van maakt, en afgezien van de eeuwige gevolgen er van in verband met zoodanig misbruik, zijn dat alle goede gaven, wijl van God. Want alle goede gave en volmaakte gift is van boven, van den Vader der lichten afkomende, Jac. 1:17. Alle schepsel Gods is goed, en er is niets verwerpelijk, met dankzegging genomen zijnde, I Tim. 4:4.

Maar wanneer we spreken van genade, bepaalt zich ons denken niet enkel bij de gaven zelve, noch bovendien daarbij, dat zij onverdiend en tegen verdienste ontvangen worden, en door God geschonken zijn enkel uit Zijne ongehoudene vrijmacht, maar vragen we onwillekeurig ook naar hare vrucht en uitwerking, niet slechts voor dezen tijd, maar ook met betrekking tot de eeuwigheid. Wat werken die op zichzelve goede gaven voor hare ontvangers ten slotte uit: heil, of ellende? Eerst wanneer zij hem waarlijk ten goede strekken, en hij er eeuwig heil uit verkrijgen mag, is hare ontvangst voor hem waarlijk genade.

Onze lezers beluisteren in bovenstaande een bekenden klank. Dr. Greydanus wil niet blijven staan bij de tijdelijke dingen op zichzelven, maar wil hen in

verband beschouwen met hunne eeuwige vrucht. Hij voert ons daardoor in de rechte richting. Bovendien lette men er op, dat de geleerde schrijver in den laatsten volzin de richting aanwijst, waarin de vragen dienen beantwoord te worden, waarin hij zelf haar beantwoorden wil: "Eerst wanneer zij hem waarlijk ten goede strekken, en hij er eeuwig heil uit verkrijgen mag, is hare ontvangst voor hem waarlijk genade".

Hiermede zijn we het allen eens.

Dr. Greydanus schrijft verder:

> Dat is zoo met Gods uitverkorenen.
>
> Hun strekt alles, wat zij op aarde ontvangen en ervaren, ten goede. Zelfs gemis, verlies, ontbering, leed. Want wij weten, dat dengenen, die God liefhebben, alle dingen medewerken ten goede, schrijft de apostel Paulus, Rom, 8:28. Hunne geboorte, hun rijk of minder rijk begiftigd zijn met talenten, hunne armoede of hun rijkdom, hunne hooge, of hunne geringe beteekenis, hun lang of hun korte leven op aarde, alle dingen werken hun heil, ook al schijnt dat nu wel soms anders. Alle deze dingen zijn tegen mij, zeide Jacob, Gen. 42:36. Maar het bleek daarna toch anders. Vele zijn de tegenspoeden des rechtvaardigen, maar uit die alle redt hem de Heere, Ps. 34:20. De Psalmist betuigde daarom: Het is mij goed dat ik verdrukt ben geweest, opdat ik Uwe inzettingen leerde, Ps. 119:71.
>
> God heeft hen uitverkoren en leidt hen om en door Christus tot de eeuwige zaligheid. Maar Hij laat daarom ook alles hun tot heil gedijen, zelfs wat mogelijk nu hun gansch anders toeschijnt. Hij heeft met alles, wat Hij omtrent hen bepaald heeft en werkt, hun geeft en doet toe- en overkomen, het oog op hun wezenlijke heil. Hij heeft hen willen liefhebben. En uit die vrije liefde werkt Hij nu om Christus' wil met en door alles hun heil, zelfs door kastijding. Want dien de Heere liefheeft, kastijdt Hij, en Hij geeselt een iegelijken zoon, dien Hij aanneemt, Hebr. 12:6.
>
> Voor Gods uitverkorenen is dus alles, wat zij ontvangen, het aanzijn, de verschillende gaven en goederen, ook de rampen, die hen treffen, genade.
>
> Zij ontvangen het uit Gods liefde, door hen onverdiend en verbeurd. En God bedoelt en werkt er hun heil door, hun wezenlijke welzijn voor tijd en eeuwigheid.

Het doet ons hart goed dit te lezen. Want zoo en zoo alleen is de waarheid, gelijk we haar altijd hebben geleerd. Uit Gods eeuwige, verkiezende liefde komt den uitverkorenen de genade toe, waardoor hun alle dingen, ook de schijnbaar kwade dingen, ten goede medewerken.

Doch nu de niet-verkorenen:

> Maar niet alle menschen zijn uitverkoren.
>
> Hoe staat het nu te dezer zake met de niet-verkorenen, de verworpenen?
>
> Al wat zij van God ontvangen, rechtstreeks of middellijk: het aanzijn, hunne geestelijke en lichamelijke krachten, stoffelijke goederen, genietingen, posities, wat men in dezen maar in zichzelf goeds opnoemen mag, verkrijgen zij uit Gods onverplichte vrijmacht. Zij hebben dat alles niet verdiend. In zichzelven hebben zij er geene aanspraak op. Reeds door hunnen val in Adam hebben zij het alles verbeurd. Het geeft hun op aarde korteren of langeren tijd genoegen.
>
> Maar werkt het hun waarlijk ten goede, draagt het hun eeuwige heilsgenieting? Is dat Gods doel met dat schenken aan hen van al die gaven en goederen, en werkt Hij hun dat er door?
>
> Naar wat God in Zijnen eeuwigen raad omtrent hen bepaald heeft, niet. Want degenen, die niet verkoren zijn, gaan ten verderve. En wat zij op aarde aan leven genieting, goederen van geestelijken en stoffelijken aard, ontvingen, maar niet naar Zijnen wil aanwendden, strekt hun dan tot verzwaring van oordeel. Neutraal in zijne werking, noch ten goede strekkende, noch ten verderve werkende, is ten slotte niets van hetgeen de mensch zich op aarde ziet toegedeeld. Het draagt in verband met 's menschen gebruik daarvan, of werkzaamheid er mee hem vrucht ten zegen, of ter benauwing, wanneer we aan de komende eeuwigheid denken. En die einduitkomst, hoezeer samenhangend men 's menschen eigen doen, beantwoordt aan Gods eeuwigen raad, en werd daarin van eeuwigheid vastgesteld.
>
> Die raad is ook onveranderlijk. Gods eindbedoeling weet van geene wisseling. Hij werkt alle dingen naar den raad van Zijnen wil, Eph. 1:11. Daarom kunnen we niet zeggen, dat de eigenlijke bedoeling Gods, zooals die in dien raad is vastgezet, ooit geweest is, met het goede, dat Hij op aarde aan de niet-verkorenen schenkt: bestaan, gezondheid, kracht, verstand, goederen, hun eeuwig heil te werken, werkelijk hun voor immer het goede te schenken. Al hangt hunne eeuwige ellende mede af van hun eigen misbruik van Gods goede gaven aan hen, zoo neemt dit niet weg, dat die eeuwige benauwing en verschrikking,

ook als gevolg van dat misbruik, door God van eeuwigheid is geweten en bepaald en bedoeld. En nooit heeft God te hunnen aanzien eene andere bedoeling gehad. Want al is het, dat de Heilige Schrift spreekt van Gods berouw, Gen. 6:6; I Sam. 15:11, zoo weten we, dat dit slechts eene anthropopathische zegswijze is, die wel werkelijkheid uitdrukt, maar Goddelijke wezenlijkheid, geene menschelijke veranderlijkheid. God is geen mensch dat Hij liegen zoude, noch eens menschen kind dat hem iets berouwen zoude, Num. 23:19; I Sam. 15:29.

Naar dien eeuwigen raad Gods dus, en zijne daarin vastgelegde bedoeling, kunnen we ten aanzien van al het op zichzelf goede, dat de niet-verkorenen hier op aarde mogen onvangen, moeilijk spreken van genade. Gods gunst Gods eeuwige liefdewil, openbaart zich daarin te hunnen aanzien niet, die beoogen zou daardoor hun eeuwig ten goede te werken.

Dit is stoere, Schriftuurlijke, zuiver gereformeerde taal. Niets is neutraal in zijne werking. Alles werkt ten goede of ten verderve. En dat wel, omdat God in alles werkt en Zijn raad uitvoert. En daarom kunnen de tijdelijke dingen, die den niet-verkorenen toekomen en hun ten verderve werken, moeilijk genade genoemd worden. En toch blijft des menschen verantwoordelijkheid gehandhaafd, want hij werkt ook zijn eigen verderf.

Wij hebben het altijd kortelijks zóó gezegd: alle tijdelijke dingen zijn middelen; middelen, die God gebruikt en waardoor Hij alzoo Zijn raad uitvoert; middelen, die den mensch gebruikt, waardoor hij verantwoordelijk blijft.

Dr. Greydanus schrijft voorts:

Hier stuiten we weer op eene door ons niet te doorgronden Goddelijke verborgenheid. De mensch werkt zich zelf met het goede den dood, doch "Deo sic ordinante". God is vrij van alle schuld. De mensch zelf alleen is schuldig. Maar Gods wetenschap niet alleen, doch ook Zijne eeuwige bepaling, gaat over alle dingen, zoodat er "niets geschiedt zonder Zijne ordinantie".

En niet alleen voor Judas, die den Heere verraden heeft, maar voor alle menschen, die verloren gaan, ware het beter, als zij nooit geboren waren geweest, nimmer de goederen ontvangen hadden, die zij nu op aarde niet kunnen misbruiken tot hun eigen verderf, of dieper verderf.

Dat geldt met betrekking tot alles, dat zij hier aan goeds verkrijgen. Van hun bestaan zelf, hun geboren worden, en van de krachten en gaven, waarmede zij toegerust ter wereld komen, en van de gelegenheden, welke zij daarna verkrijgen, van gezondheid, geld, macht, niets uitgezonderd. Ook zelfs van de bekendheid met het Evangelie, die hun gegeven wordt. Dat Evangelie, in zichzelf eene kracht Gods ter zaligheid, en eene reuk des levens ten leven, werkt hun als eene reuk des doods ten doode, II Cor. 2:16.

Voor degenen, die verloren gaan, ware het beter, dat Gods vloek Adam en Eva terstond bij hunnen val volkomen neergeslagen en vernield had, en dat geene menschheid zich had kunnen ontwikkelen, zoodat ook zij niet tot eene existentie gekomen waren. Zij hadden dan alles moeten ontberen, of hadden dat nimmer kunnen verkrijgen, wat zij nu op aarde aan genietingen mogen smaken. Maar ook waren zij dan behoed voor het eeuwige verderf, dat nu hen wacht, of ook reeds verteert. En dat ware voor hen verreweg te verkiezen geweest.

Is dus voor hen het gespaard blijven van de wereld, toen de zonde in de menschheid binnendrong, en het geschiedenisverloop, zoodat ook zij het levenslicht op aarde aanschouwen mochten en al de menigte van goederen, waarmede de menschheid na onzen zondeval, en ook zij na hunne geboorte, als overstort zijn, voor hen genade te noemen?

Zij ontvangen het hunnerzijds onverdiend en zelfs als verbeurde goederen. God schenkt het hun onverplicht naar eigen vrij believen. Maar werkt het hun waarlijk ten goede, of ten slotte tot eeuwigen ondergang en ter verzwaring van lijden?

Dat is zeer zeker hun eigene schuld. Geen verlorene zal in de plaats des verderfs God kunnen beschuldigen, dat Hij hem onverdiend in dien afgrond heeft gestort. Zoo Gij, Heere, de ongerechtigheid gadeslaat, Heere, wie zal bestaan?, Ps. 130:3, zal daar gezien en erkend worden. Verre zij God van goddeloosheid, en de Almachtige van onrecht, Job 34:10. God is waarheid en is geen onrecht, rechtvaardig en recht is Hij, Deut. 32:4. Hij doet geen onrecht, Zeph. 3:5.

Maar daardoor wordt niet ontkend noch weggenomen, dat God hun eeuwig lot, en de droeve einduitkomst van hun gebruik Zijner hun verleende goederen, van hun bestaan, van hun levenskrachten, van hunne macht, zelfs van hunne kennis van het Evangelie, van eeuwigheid geweten, gewild, en bepaald heeft.

Nimmer heeft Hij de bedoeling, hun door dat alles te werken eeuwig heil, onverganke-lijken zegen.

Ook hiermede zijn we het eens.

Neen, wij kunnen God niet begrijpen. En *wij* behoeven Hem ook niet te rechtvaardigen. Hij is GOD, en wij kunnen Hem zeker niet voor onze vierschaar dagen, om Hem dan naar ons oordeel rechtvaardig te spreken of onrechtvaardig te verklaren. Dat zij verre! De theodicee zal van Hem moeten uitgaan. Hij zal Zichzelven rechtvaardigen beide in de verkorenen en in de verworpenen, ook in Zijne souvereine beslissing over hun tijdelijk en eeuwig lot.

Maar we zullen zeker op grond der Schrift moeten handhaven het volgende:

> Dat dus de mensch zich met zijn leven en goederen het eeuwig verderf werkt, is des menschen eigene schuld. Maar het gaat daarbij toch alles naar Gods raad. Dezen Jezus den Nazarener, door den bepaalden raad en voorkennis Gods overgegeven zijnde, hebt gij genomen en door de handen der onrechtvaardigen aan het kruis gehecht en gedood, Hand. 2:23.
>
> Is dus het gespaard blijven van Adam en Eva, na hunnen zondeval, en is het in stand blijven van de wereld toen, en is het geboren worden en opgroeien, het gezond en sterk zijn, het met groote gaven of talenten toegerust zijn, het tot macht en hooge posities komen het bemiddeld-zijn het gelukkig-zijn op aarde en naar menschen oordeel, het verkrijgen op aarde van wat hier aangenaam is en de begeerte wekt, voor alle menschen, niet-verkorenen zoowel als verkorenen, zonder onderscheid waarlijk ten goede, tot zegen, werkende eeuwig heil?
>
> God doet Zijne zon opgaan over boozen en goeden, en Hij regent over rechtvaardigen en onrechtvaardigen, Matth. 5:45. Maar is dat voor beiden genade? Bedoelt God dat voor beiden gelijkelijk tot waren zegen? Doet Hij dien zonneschijn en dien regen voor beiden evenzeer ten eeuwig heil gedijen?
>
> Want al wat Hij op aarde aan Zijn menschenkinderen geeft, veel of weinig, werkt hun eeuwige vrucht, ten goede, of ten kwade.
>
> 's Menschen eigen handelen er mee is daarbij ook een schakel. Maar de raad des Heeren bestaat in eeuwigheid, de gedachten Zijns harten van geslacht tot geslacht, Ps. 33:11. Hij formeert hun aller hart, Hij let op alle hunne werken, vs. 15. Het hart des menschen overdenkt zijnen weg, maar de Heere stuurt zijnen gang, Spr. 16:9. Des konings hart is in de hand des Heeren, Hij neigt het tot al wat Hij wil, Spr. 21:1.
>
> Kunnen we van het leven en de levensgoederen, van het zonnelicht en de zonnewarmte, van den regen, van de vele dingen, die de menschen op aarde mogen deelachtig worden en genieten, zeggen, dat het genadegaven zijn voor alle menschen zonder onderscheid, voor niet-verkorenen zoowel als voor verkorenen, gaven van Gods algemeene genade of gemeene gratie, wanneer we inzake het woord genade niet halt houden bij het onverdiende en verbeurde onzerzijds en het onverplichte van Gods kant, noch bij die goederen op zichzelve, maar ook vragen naar hunne eeuwige vruchten of gevolgen voor de menschen, en rekenen met Gods eeuwigen raad dienaangaande?

Wij hebben deze laatste vraag altijd ontkennend beantwoord. En uit heel het schrijven van Dr. Greydanus blijkt wel, dat hij dit ook bedoelt te doen. En onze lezers zullen dit waardeeren.

In de richting, waarheen ons de artikelen, de vragen van Dr. Greydanus sturen, moet ook in Nederland de oplossing van het vraagstuk der tijdelijke dingen voor de goddeloozen zeker worden gezocht.

Het is de Schriftuurlijke richting.

Intusschen hebben we het laatste artikel van Dr. Greydanus op een enkele paragraaf na in Zijn geheel overgenomen. We geven nu ook nog zijn besluit:

> We zien, de vragen aangaande "algemeene genade" of "gemeene gratie" kunnen niet recht beantwoord worden, zonder dat we eerst het begrip genade scherp definiëeren, en zeggen, of we hierbij aan de oppervlakte willen blijven staan, dan wel dieper willen afdalen tot den grond der dingen.
>
> Wie zich met het oppervlakkige tevreden stelt, met het onverdiende en verbeurde onzerzijds, en met het onverplichte van Gods kant, met wat zichtbaar en tijdelijk is, moge hier spoedig klaar zijn. Maar wie bij het licht van Gods openbaring in de eeuwigheid ziet, en rekent met wat God omtrent Zijnen raad ons bekend maakte, ziet hier verborgenheden, en is niet zoo spoedig met een antwoord gereed. Hij leert ook hier iets verstaan van wat den apostel Paulus ontroerde, toen hij uitriep: O diepte des rijkdoms beide der wijsheid en der kennis Gods! Hoe ondoorzoekelijk zijn Zijne oordeelen, en onnaspeurlijk Zijne wegen! Rom. 11:33. Ook de Psalmist roept uit: Hoe groot zijn Uwe werken, o Heere! Gij hebt ze alle met wijsheid gemaakt; het aardrijk is vol van Uwe goederen, Ps. 104:24. En in eenen anderen Psalm lezen we: O Heere, hoe groot zijn Uwe werken, zeer diep Zijn Uwe gedachten. Een onvernuftig man weet daar niet van, en een dwaas verstaat dit niet: dat de goddeloozen groeien als het kruid.

en alle werkers der ongerechtigheid bloeien, opdat zij tot in eeuwigheid verdelgd worden, Ps. 92:6-8. Aan den rijken man antwoorde Abraham: kind, gedenk dat gij uw goed ontvangen hebt in uw leven, en Lazarus desgelijks het kwade; en nu wordt hij vertroost, en gij lijdt smarten, Luc. 16:25. Laat mij eindigen met het woord van Elihu: Zie, God is groot, en wij begrijpen het niet, Job 36:26.

We hopen van ganscher harte, dat men deze dingen in Nederland zeer ernstig zal overwegen.

Ieder weet, dat wij om de beschouwing, die Dr. Greydanus hier al vragend voor de aandacht van het lezend publiek brengt, door de Christelijke Gereformeerde Kerken zijn uitgeworpen.

Moge het ook die Kerken tot nadenken brengen en tot berouw over het onrecht ons in 1924 aangedaan!

H. H.

News From South Holland

South Holland, Ill.
Jan. 7, 1938

Dear Friends:—

On the evening of December 29, 1937 our Choral Society rendered a Christmas program in the auditorium of our Protestant Reformed building. I am confident I express the common sentiment of all those fortunate to be present when I say we feasted at this vocal presentation of Christmas music. The great number of visitors must have been encouraging to this young organization. And we hope, and modestly expect that the artful effort put forth on this occasion has stimulated the desire of everyone for a frequent repetition.

We thank the Lord for and congratulate the society in possessing a director as Mr. J. Jurjaanz. His Christian character, patient perseverance, and ardent efforts cannot but create the assurance in general, not only of efficient musical results but also of a vigilant watchfulness over the material contents.

I cannot forbear to congratulate our South Holland Protestant Reformed congregation with the healthy and vigorous growth of this new child within the family of its busy social life. And we sincerely hope and pray that this society may be permitted to succeed in its purpose, i.e. to exalt and to edify and to add beauty to the social life of the congregation, to releive strain and offer oasis' of sweet repose and relaxation in our often strenuous endeavours.

And the child? . . . . a new child it is in more respects than merely in the order of time. It possesses many characteristics, elements and aspects which offer not only a present and potential beautification of our virulent social activity, but at the same time a challenge to our capacity to admire, our eagerness to appreciate and our ability to assimilate the united effort to develop *all* the talents so graciously bestowed by the Lord of His church.

For our Choral Society suddenly confronts us with the element of art. Now our first reaction to this element should be, and I trust it is one of wonderment and favorable appreciation, not of criticism. For the simple reason that the talent for art is not a common one, but is, because of its very nature and purpose, selective and refined. It is a concentrated refinement of man's impression and response to the relation and harmony as expressed in beauty of God's creation in every sphere of life, chief among which is God's redeemed cosmos. And because we cannot all expect equally to possess these talents, and do not, our first response ought to be confined to marvelling and admiration.

For that is all the majority of us can do and are called upon to do. But certainly we are called upon to do this. For while art is nothing else than the expression of principle and things in their relation to one another in the sphere of beauty, so one can not help but fear for the ingenuity of one's conviction and love if one's reaction to the appearance of art is one of repulsion and fear. I dread to elaborate upon my apprehension of such a condition.

Yet again, the Choral Society represents an element peculiar to a society dedicated to the exposition of music. I refer to the one commonly called temperament. Again our attitude ought not to be a suspicious one, but one of delicate forbearance. Surely an organization relying upon harmony and talent as their chief assets and indispensible means to develop the art of singing cannot be condemned for loathing the interference of uninitiated, unskilled, or blundering hands. This natural resentment is commonly called a flare of artistic temperament. A more favorable judgment of this violent opposition on the part of those engaged in the realm of art to destructive infringement would describe it as nothing else but a testimony to their keen appreciation of their delicate aim. Zealous apprehension on their part should meet with our approval lest we turn virulent effort into chagrined indisposition and stagnant submissiveness. It is a wonderful child and therefore will increasingly escape our circumscription if handled properly, and become the more marvellous, to our mutual benefit and edification.

Another element entitled to our delicate and tolerant appraisal is the purpose of the society. No one can honestly deny the fact as self-evident that for a society of this kind to succeed in the art of singing it must necessarily excel. Failing in this, it will fall

of its own weight and its distinctive place will automatically disappear. And while there exists a close relationship between material selected and the capacity to express, a sober surveillance of this material is indispensible. We surely must not become guilty of restricting increasing efficiency by conniving hypersensitiveness. And in addition to all this, I might say, the same applies to its personnel.

And as a ruling factor I am obliged to state that a society of this kind should be subject to our devoted and delicate watchfulness. For no one can deny the fact that because of its very nature the realm of art is the one most abused. Appealing to, and approaching us from our emotional and sentimental side it not infrequently strikes a breach in the very guard of our being, that is our will, and our mind. It is sad, but equally true that by its very appeal by means of its external attractiveness it is very apt to create an atmosphere of superficiality, which may cause us to degenerate and dissipate our very essense and distinctiveness, so that we finally disappear into the maelstrom of modern ethical dissolution. For I am persuaded there exists no greater and more common means of temptation in the hands of Satan and the world than the sphere of art and beauty, by the which virtue is turned into vice, law into liscentiousness and by the which the very pillars of orderly existence are corroded.

Therefore, this new child is entitled to our incessant devoted watchfulness:

For it is first of all *our* child.
It is an *artful* child.
It is a *temperamental* child.
It is a *beautiful* child.

To fear it apprehensively means but our own indictment, and our cowering at its challenge. To dismiss it dispassionately will only reflect our own lack of artistic appreciation, a condition which may very likely arouse disquieting suspicions less comforting to our placant peace and contentment.

To dislike it. . . . O, but that is not possible.

The only thing for us to do is to prayfully accept it.

O! I can imagine what is going to happen, because it has already happened. We are going to coddle it, to squeeze it, and as it grows and develops, we are going to raise a disapproving finger at its turbulent grimaces, we are going to prop it up against the pillows and stand away appraising it from all its indescribable angles, and wondering whether it is in reality our child. . . . but then we are going to implore the throne of grace for wisdom and patience, to caress and raise this fascinating child to a healthy and dutiful maturity. . . . for it is our child.

Thank you,
Mr. A. Hoeksema.

The Blessedness Of Forgiveness

Ps. 32:1, 2.

We wrote on this text a short time ago and that from the point of view of the forgiveness of sin. It does not surprise us when we are asked, is it not true that *salvation* after all was experienced thru that forgiveness? The answer is most assuredly so. But we hasten to add, that principally this makes no difference. For as we wrote, their blessedness is the fulfillment of the one desire to be like Him, who called them forever out from the darkness of sin to the light, in order that they may live unto Him forever.

This Psalm is one of the seven penitential psalms of David. There are all kinds of conjectures as to its origin. And we will admit that it is almost next to impossible to determine it, considering the many attempts that were made. The connection is (as some have it) that Psalm 32 and 51 were made with a view to the same occasion. Yet we differ and do not believe, that while both refer to the same historical event, they are alike in every respect. Each of these Psalms describe a different spiritual condition of the heart of him who wrote them. I know there is not an essential difference, but subjectively there is a difference, as a matter of experience. The 51st psalm presents something complete from the point of view of David's self-examination, his confession and his fight against sin. In Psalm 32 we have also something complete but different and higher, the child of God at peace with his God, tasting the sweetness of His lovingkindness. The full assurance of his salvation as a matter of fact.

The best explanation is, that in Psalm 51 we find the sinner wrestling in the midst of the storm. The accusing finger of the prophet Nathan and his stern words had melted away the frost that had bound his soul. Seemingly it were happy days for the poet in his sinful life with Bethseba, up to the time the Lord sent His prophet to David. But that one word, 'Thou art that man' brought to his mind the horrible character of sin and of that he speaks.

In Psalm 32, perhaps referring to the same sin, we hear the same man speaking of the confession made as well as of the receiving of forgiveness. The one and the same thing principally, but the one when he was accused and his sins revealed in their true nature, the other the experience of the sinner returning to the Father, knowing that the sins are forgiven, having new peace with God.

No wonder, that both of these Psalms of David are of such immense value to God's people. We read that the great Augustine read this Psalm often with a heart filled with grief, not restraining his tears to flow freely, for it reminded him of the sins of his youth. On his sickbed, from which he never arose again, he requested this psalm to be written on the opposite wall, so that he could read it. It proved how also this man

of God was conscious of his sin and the forgiveness he had received.

Thus it is with the child of God. In his struggle with his sin he cannot rest until he knows that his sins are forgiven and the reassuring words become his: Thy sins are forgiven. Confession and forgiveness are related in such a way, that the one always follows the other. God must be my God and my Father. That is salvation.

Of that salvation the poet speaks. Salvation is first of all to be filled. It presupposes a certain emptiness. On account of sin the moral-ethical creature does not and cannot feel satisfied, he does not feel well. Something is missing and although it may not seem that way, people seem to enjoy themselves and are happy, even that happiness turns out to be bitterness. It does not last. It does not last because man is not self-sufficient, he cannot find the true salvation outside of God and His communion. If all shall be well, he must be filled with the life that is from above, not from below. His mind, his will, his heart never have their origin and purpose in self, so that man is well-blessed, filled with the principle of the perfect life, sufficient for this life. Also in our own day we hear about salvation of man. 'Heil Hitler, Mussolini, etc.' are not simply a mere wish, but the expression of faith and hope in worldly salvation. It means that from such men there is a fulness, completeness, satisfaction and perfection to be expected. 'Vol-zaligheid, Wel-geluk-zaligheid' but of men.

Thus we hear it at the beginning of a new year. A happy or a blessed new year. 'Veel heil en zegen in het nieuwe jaar'. I know it is often meant to be a wish, nevertheless it proves that man's salvation is looked for from man. And in spite of it all man reveals his emptiness and weakness as well as his dissatisfaction, for he has no peace in and through it all.

O, that little heart of man will never be filled and he shall never be satisfied with the world itself, its riches, its treasures, with its honour and glory. The world and the things thereof do not satisfy and are not peace affording. His heart remains empty, because only One can fill and make him well and bless him. God alone makes us well, good and fills us with the abiding salvation.

Therefore, the poet turns to God and his salvation. He realized, that he is a creature and a sinner. To be a mere creature tells him that another creature cannot make him happy or give him peace. For another creature has the same needs and is also a sinner. The knowledge of sin convinces him that the righteous judgment of Gods is upon him. He knows sin cannot be forgotten. Sin is guilt and guilt demands full satisfaction for sin. Hence, the question of salvation is one of grace, grace of God. He cannot pay for himself, neither can he produce one who will take his place. All man's blessedness depends upon its source, while guilty he must be punished, unless God provides the source to pay to the full and to fill man with the life of salvation. And that source is God. God in infinite love gives the only begotten as the payment for our sin and guilt, placing upon him our burden. Through Him God speaks the word so that we become well, His salvation will be ours, our needs are taken care of and He fills us with the salvation not of man but of Himself. They confess 'Blessed be the God and Father of our Lord Jesus Christ, Who hath blessed us with all spiritual blessings in heavenly places in Christ: According as he hath chosen us in Him before the foundation of the world, that we should be holy and without blame before Him in love'. The needs of the heart and head and hand are taken care of, for it means that the child of God is filled with God's goodness, love and grace, with His favor and that he experiences His communion.

The question presents itself, how does David know that his sins are forgiven? Notice first of all the character of the dispensation. In distinction from the New Dispensation the cross of our Lord was not yet an *historical* fact. Or did the poet not understand his own confession? According to Scripture it often happened that the prophet speaking of the salvation to come was somewhat perplexed as to its realization. 'Of which salvation the prophets have inquired and searched diligently, who prophesied of the grace that should come unto you: Searching what, or what manner of time the Spirit of Christ which was in them did signify, when it testified beforehand the sufferings of Christ, and the glory that should follow'. The modern man will make of this, that after all the faith of the believer in the Old Testament had no content. It was a blind faith and after reading some of the reformed theologians, they also seem to be inclined to favor this view. That, of course, is not true and neither is it implied in the above quoted text. No, but there was knowledge of sin, there was also confession of sin and the saints implored the Lord for His grace. All of which testifies that there was also a revelation, the same revelation in the Old as well as in the New Dispensation. True it is, the cross was to come, but this does not mean that the dispensation differed essentially. It would also mean then that salvation was a question for the future and not for the present.

If the question is asked, but was Christ not born until the fulness of time, the answer is yes and at no other time. Yet, this does not mean that He was not present in the Old Dispensation. First of all He spoke through His Spirit concerning Himself. And He was present Typically in Temple, Priest, Altar and in all the rituals of the Church. For He was their very essence. He it was, Who through all the types and symbols promised and announced His coming. In other words, the Christ was present in the typical dis-

pensation through revelation. And thus the eye of faith of the believer looked forward in hope to the day of the incarnation and the crucifiction. This promise was God's own promise to His people and therefore the salvation was also for the poet and his fellow believers. The shadow was seen of Christ and it was the assurance that He was coming. Hence, whereas they saw His shadow, that shadow was the sign of that coming and through the shadow they saw Him and believed in Him. On no other basis could God forgive the sins of His people as He did to David for Nathan is sent and tells David, 'The Lord hath made to pass from thee the iniquity of thy sin'.

The next question is: Who gave that promise? And the answer is, God. Here however God's name appears not simply as God, but the Covenant One. And that Name expresses the relation wherein He stands toward His peop'e. That Name is Jehovah. Out of Him is the redemption, through Him is salvation and unto Him alone is the praise. For, as He is in connection with His Divine Being, His life and Counsel, the Unchangeable One, so also is His relation unchangeable toward His people. He is their Father, loving them in the Son of His eternal love. He cannot change and will not change for His own sake. He loved His people eternally in that Son that they should walk with and dedicate their lives to Him.

The only possible way however, was the way of the forgiveness of their sins. Of this the Psalmist sings in this verse. 'Blessed is he whose transgression is forgiven, whose sin is covered'. We do not find a contradiction here, as we pointed out in a former article. For although it is true that the Lord never forgets, yet He forgives. Because He paid the price through the Son of His eternal love. And the result of it is that God beholds His people in that blood in Him who is the head of His body. And the power that saved, is also the power that renews His peop'e. They live in newness of life for it is God who worketh in them to do and to will according to His good pleasure. They are His children and that knowledge makes them shout for joy for they have all things in Christ Jesus their Lord. And in the day of His coming they shall receive the fulness of salvation and praise for all He has done for them. W. V.

PROGRAM

Come and enjoy an evening of sacred music with us! The Choral Society of the First Protestant Reformed Church will present a repeat concert of the cantata, "The Holy City" under the auspices of Squad No. 3 of the Mutual Helpers Club of the Baxter Christian School on February 3, at 7:45. Proceeds for Baxter Chr. School. The Chorus is directed by Prof. S. Swets.

Everybody Welcome.

The Queen Of Sheba

A Woman in Honor.

The queen of the south is but one of many proofs that the woman has taken a prominent part in the history of God's covenant in the world. Her place in Scripture is not equal in significance to that of the man. The latter is and remains the head of the former. Scripture knows of no emancipation and equality of the woman in the modern sense of the term. Nevertheless, her place in the history of God's people is one of importance and honor.

There are instances in daily life where these things are evident'y forgotten. Particularly among some of our older, Dutch ancestors there are families, wherein the pendulum appears to swing to the extreme, directly opposite to that of modern emancipation and absolute equality of man and woman. In these the man is simply dictator and the woman is little more than his slave. The higher, intellectual, spiritual things of life are for the men only. The woman should confine her activities to her children and dishes, while the menfolk concentrate on the more weighty issues of life. I am reminded of a particular instance, where this headship of the husband was carried to such an extreme, that the woman did not have the courage to take the floor without first obtaining permission to speak from her "lord". This was, you must understand, in the midst of a discussion on spiritual matters. Such dictatorship is no more in harmony with Holy Writ than the modern equality theory. Though always maintaining the headship of the man over the woman, Scripture nevertheless emphasizes the importance of the woman in the development of God's covenant in the world.

Numerous proofs might be adduced to verify the above. In an evil sense of the word the influence of the woman has been great. Think of the part played by Eve in the fall of man. Think of a Jezebel and an Athaliah, who have dominated kingdoms; of a Sapphirah and a Herodias, who instigated the cruel murder of John the Baptist. Also in the positive development of the covenant, however, the "weaker sex" has played her role. The Old Testament is adorned by such names as Eve, the mother of the holy seed, Sarah and Hagar, Rebeccah and Leah, Miriam and Deborah, Naomi and Ruth. The New Testament reminds us of an Elizabeth and an Anna; a Mary, the mother of Jesus, and a Mary Magdaline; a Martha and a Mary of Bethany; a Dorcas and a Lydia and a Priscilla and many others.

To this array of woman, whose place in Scripture and sacred history is one of honor and dignity, we must certainly add the name of Sheba's queen. She was a beautiful character among the women of the O'd Testament. She was queen of the south. Herein, however, does not lie her significance. She was an elect

of God, who came from the remotest corner of the world "to hear the wisdom of Solomon".

Revelant Passages.

The Scripture passages dealing with the queen of Sheba are few in number.

Her only appearance on the stage of sacred history is recorded in II Chronicles 9:1-9. In order that we may have the details of this historical visit of Sheba's sovereign with the king of Israel clearly in mind permit me to quote the entire passage. "And when the queen of Sheba heard of the fame of Solomon, she came to prove Solomon with hard questions at Jerusalem, with a very great company, and camels that bare spices, and gold in abundance, and precious stones; and when she was come to Solomon, she communed with him of all that was in her heart. And Solomon told her all her questions: and there was nothing hid from Solomon which he told her not. 3. And when the queen of Sheba had seen the wisdom of Solomon, and the house he had built, 4. and the meat of his table, and the sitting of his servants, and the attendance of his ministers, and their apparel: and his ascent by which he went up into the house of the Lord; there was no more spirit in her. 5. And she said to the king, It was a true report which I heard in mine own land of thine acts, and of thy wisdom: 6. Howbeit, I believed not their words, until I came, and mine eyes have seen it, and, behold, the one half of the greatness of thy wisdom was not told me: for thou exceedest the fame that I heard. 7. Happy are thy men, and happy are these thy servants, which stand continually before thee, and hear thy wisdom: 8. Blessed be the Lord thy God, which delighted in thee to set thee on His throne, to be king for the Lord thy God: because thy God loved Israel, to establish them for ever, therefore made He thee king over them, to do judgment and justice. 9. And she gave the king an hundred and twenty talents of gold, and of spices great abundance, and precious stones: neither was there any such spice as the queen of Sheba gave king Solomon". An identical account is contained in I Kings 10.

It can scarcely be doubted that David alludes to this history when he writes in Psalm 72:10, "The kings of Tarshish and of the isles shall bring presents: the king of Sheba and Seba shall offer gifts". In verse 15 he writes, "And he shall live, and to him shall be given of the gold of Sheba: prayer also shall be made for him continually; and daily shall he be praised".

Isaiah unquestionably points to the typical significance and ultimate fulfilment of this event when he prophesies, "The multitude of camels shall cover thee, the dromedaries of Midian and Ephah, all they from Sheba shall come: they shall bring gold and incense; and they shall shew forth the praises of the Lord". Chapter 60:6.

Finally, Jesus Himself speaks of the queen of Sheba when in Matthew 12:42. He warns the scribes and Pharisees, "The queen of the south shall rise up in the judgment with this generation, and shall condemn it; for she came from the uttermost parts of the earth to hear the wisdom of Solomon; and, behold, a greater than Solomon is here".

At Jerusalem.

"And when the queen of Sheba heard. . . . , she came. . . . to Jerusalem". She had heard "of the fame of Solomon". The God of Israel had endowed Solomon with wisdom and wealth unparalleled in the history of the world. The glory of these had been rumored to all parts of the earth, penetrating even to the dark regions of Sheba. This report had induced Sheba's queen to undertake the tedious and perilous journey to Jerusalem. She would investigate these rumors personally and at the same time obtain answers to questions that were now burning in her soul. Sheba is not to be identified with modern Ethiopia. Neither should credence be accorded the myth, that the royal house of the Ethiopians descended from an adulterous union between Solomon and the queen of the south. According to established authorities Sheba was a kingdom somewhere to the south of Arabia.

The queen came to the city of God with a two-fold purpose. She desired, no doubt, to see the incredible wealth of which she had heard. This element, however must not receive the emphasis. Scripture indicates beyond all doubt, that the primary purpose of her coming was to hear the wisdom of Solomon. This is very plain from Jesus' allusion to the queen of Sheba, "she came from the uttermost parts of the earth to hear the wisdom of Solomon". This is apparent, too, from the historical narrative of her visit. "She came to prove Solomon with hard questions". "The one half of the greatness *of thy wisdom* was not told me". The wealth of Solomon receives but a minimum of emphasis in the entire passage. Note the peculiar expression, "she came to prove Solomon with hard questions". The Holland translation has it, "om Salomo met raadselen te verzoeken". The literal translation of the original might be made to read, "to smell Solomon with riddles". She came not to Jerusalem merely to confuse Solomon with all kinds of sane and insane questions. She did not aim to give an exhibition of her own intellectual prowess. Such an interpretation of her purpose would be much too superficial and supercilious in the light of all the data in the case. "Riddles" may also refer to obscure and difficult problems. These problems, vital to her who was burdened with them, would, indeed prove, test the wisdom of Israel's king.

The Scriptural narrative records, furthermore, the visit itself at the court of king Solomon. The interview takes place. How lengthy a visit she made of it we do not know, but it is certain that it was long enough to satisfy all her desires. She reached her

purpose. The queen of Sheba "communed with him of all that was in her heart". And "Solomon told her all her questions". Nothing was concealed from him, so that her most difficult problems were solved for her. Moreover, she saw all that great wealth of which she had heard.

The queen was amazed. She herself was not without wisdom and great riches. Yet, such wisdom and wealth as Solomon possessed was far beyond anything she had ever expected to see. "There was no spirit in her". Her delight and amazement were expressed in her *words* first of all. The rumor had not been exaggerated. "She said to the king, It was a true report which I heard in mine own land of thine acts and of thy wisdom: Howbeit I believed not their words, until I came, and mine eyes had seen it, and, behold, the one half of the greatness of thy wisdom was not told me: for thou exceedest the fame that I heard". II Chron. 9:5, 6. As a rule the rumor is greater than the reality. In this case the latter exceeded the most glamorous reports. How supremely happy is the people that has such a king! "Happy are thy men, and happy are these thy servants, which stand continually before thee, and hear thy wisdom". Idem: 7. She ends with that wonderful doxology of verse 8, "Blessed be the Lord Thy God, which delighteth in thee, to set thee on His throne, to be king for the Lord thy God; because thy God loved Israel, to establish them for ever, therefore made he thee king over them to do judgment and justice". Her amazement and appreciation were expressed, too, in the gifts she presented to king Solomon. She gave the king one hundred and twenty talents of gold, the approimate equivolent of one million dollars, of spices great abundance and precious stones.

The visit appraised.

The queen of Sheba is frequently explained as an unregenerated, reprobate sinner. She had no genuine, abiding interest in the worship of Jehovah. She came solely to admire Solomon's great wealth and to hear his exceptional wisdom. She was simply an aesthetic type of woman. The more noble things of this present life appealed to her. She loved the beautiful and adored science and wisdom. She was not ignorant and indifferent to education. She sought more than beautiful apparel and shallow entertainment. She was in quest of knowledge. The queen of Sheba was a wealthy dame with love for art and culture, who made a special journey to see and hear things very exceptional. She did precisely what many rich dames do to-day, who travel from America to Europe, or vice versa, for the very same reason that induced the queen of Sheba to make her journey to Jerusalem. Loftier purpose she did not have. She was a natural woman in search of natural wisdom. She remained dead and indifferent toward higher, spiritual values.

The exponents of this merciless view present the following arguments for their contention: 1. Nowhere does the Word of God state definitely that the queen of the south was a converted woman. 2. If the queen of Sheba had been regenerated and converted she would certainly have *worshipped* in the temple. Instead, she merely admired its beauty and splendour. 3. In her Doxology, II Chron. 9:8, she says, "Blessed be the Lord *thy* God". She dares not include herself. 4. People from all corners of the world came to Jerusalem to hear the wisdom of Solomon. All these were certainly not believers in quest of true, spiritual wisdom.

Taking most emphatic exception to this presentation of the queen of Sheba I would reply to these arguments: 1. Scripture implies very plainly that the subject of our essay was indeed a child of God. Too much must be ignored in denying this. 2. It is far from a proved fact, that the queen of Sheba did not worship in the temple at the time of her visit. All that was said and done in connection with this event is not recorded. It is easily imagined that the queen did pay homage to Israel's God at the time "she saw his ascent by which he went up into the house of the Lord". Remember, I make no argument of this. I merely deny others the right of contending that she did not worship Jehovah in his temple on no other ground than that nothing of this is mentioned in the Scripture narrative, and then using this point as an argument aganst her being a child of God. God's Word simply does not answer this question. 3. It is but natural that she should say to Solomon, "Blessed be the Lord *thy* God". Jehovah was the God of Israel, not of Sheba. She herself was the head of a heathen nation, speaking to the king of God's elect nation. Even as a believer in principle she believed in Solomon's God. Moreover, would it be anything but natural that a woman in her circumstances and state of conversion and grace, a woman at the beginning of the way of salvation as it were, could not as yet appropriate to herself the full certainty that Solomon's God was also her God? Must we then conclude that she employed this terminology with the specific purpose of deliberately excluding herself from the possession of that God as her God? 4. It is true, that people came from all parts of the world to hear the wisdom of Solomon, but Scripture does not testify of all what it does of the queen of the south.

We maintain, that this royal visitor from far-away Sheba was a sincere child of God. In fact, many of us (or should we say: all of us?) may well cover our faces in shame at the very thought of the queen of Sheba. In proof of this contention I submit: 1. According to the Book of Kings, chapter ten, she came because she had heard "of the fame of Solomon *concerning the Name of the Lord*". The report concerned that Name and when she came she came to verify the

report concerning that Name. 2. The doxology of II Chron. 9:8 is definitely the expression of a child of God. Behind all this wisdom and wealth she saw God: the love of God; the eternal love of God for His people Israel. She receives a wonderful glance into the mysteries of God. And she praises that God. 3. Her typical significance in Scripture permits of no other interpretation. God's Word alludes time and again to this historical event and ascribes typical import to the same. The wicked are not types of the Church of God as was the queen of the south. 4. The Lord Himself mentions the queen of Sheba in one breath with the men of Nineveh, who repented upon the preaching of Jonah. Matth. 12:41, 42. Neither do the words of the Lord condone any interpretation other than that this repentance of Nineveh was genuine in the remnant according to God's election. 5. She shall rise up in judgment against this generation and condemn it. This can be said only of the righteous versus the wicked. Scripture does not teach us that the wicked will condemn the wicked.

The queen of Sheba, to summarize the entire standpoint, had heard of the Name of the Lord as it had been revealed in the wisdom and splendour of Solomon. That report the Lord had sanctified to her heart. She journeyed to the City of God to prove *that* wisdom, the wisdom "concerning the Name of the Lord", and to receive an answer to questions that now burned in her soul. The Spirit of God led her into that truth which Solomon expounded and she received answers to all her problems when at last she poured out her heart before the king. They did not dscuss anything and everything. They talked of spiritual realities and discussed the things pertaining to God's counsel and revelation, to His love for His people and His blessed covenant. Only in this way can her doxology be understood. She rejoiced in the things she had learned. Finally there was no more spirit in her. And she breaks forth in a song of praise and adoration to God. How happy the people that may have such a king! How blessed that God!

We would add: How marvelous the grace that leads through such wonderful ways!

R. Veldman

NOTE: In the issue following we discuss:

A beautiful type.
Damning testimony.

R. V.

FATHER!

Father! replendish with Thy grace
This longing heart of mine;
Make it Thy quiet dwelling-place,
Thy sacred inmost shrine!

Not Noble

Having upbraided that "youth" for coming forward in his communication with a heretical doctrine (the heresy that there is an element of true goodness in the civic righteousness of the unregenerate) identical to the teaching that the reverend himself some years previous had so vigorously defended in that booklet of his on *The Three Points of Common Grace,* the reverend in "The Banner" for Jan. 6, states "in a simple and brief way what is meant by this doctrine of common grace". According to his own statement, he did so "for the sake of those readers who know little about what Reformed people understand by common grace". But I feel sure that there may be still another reason. That "youth" accused the reverend of having denied in his denouncment of the "Scout Movement" common grace. As was made plain by me in a previous article, the accusation is true. And it was also made plain that in his reply to this youth, the reverend again denied common grace, disowned the very heresy that he, the reverend, had defended in that booklet of his and on account of which he now so cruelly upbraided that youth. The question is whether the reverend's deniel of common grace, his denial of the teaching to the effect that there is an element of true goodness in the civic righteousness of the unregenerate, was deliberate and well considered? Otherwise said, may it be maintained that the reverend realized that when he penned the statement to the effect that the virtues of the unregenerate are superficial and not rooted in the fear of the Lord, he very actually denounced these virtues as ethically worthless. And my answer: This may and even *must* be maintained; maintained it must be that the reverend knowingly and deliberately disowned the very doctrine of his churches, the very doctrine that he himself cleaves to in his heart and had also defended in written and spoken discourses. Maintained it must be, further, that when the reverend asserted that the virtues of the unregenerate are superficial and not rooted in the fear of the Lord, he deliberately, against his very own better knowledge, falsified this doctrine of his churches. If these statements of mine are not true then the reverend must have been in a coma, in a state of profound sleep, when he wrote those articles in which he denounced the "Boy Scout" movement, and that article in which he replied to that youth, — in a state of profound sleep he must have been, so that his mind was totally unaware of what his hand was penning. But this, of course, cannot be. If not, the reverend's denial of common grace was deliberate, intentional, motivated, and well considered.

This must be. It is simply inconceivable that the reverend, while engaged in penning the aforesaid articles, was unaware of the doctrine (heresy) to the defence of which he arose in that booklet of his; unaware

that the qualifying statement to the effect that "the virtues of the unregenerate are superficial and are not rooted in the fear of the Lord" completely overthrows the teaching contained in the proposition to the effect that there is an element of *true* goodness to be found in this virtue; unaware that synod's formulation of its third point, as well as the retort of that youth, is devoid of that "qualifying statement", that therefore the framers of this third point of doctrine as well as this youth came forward with a falsehood so terrible that they, too, may be on the verge of breaking with all religion; unaware that even while occupied with framing his reply to that youth, he was embracing in his heart the very heresy (heresy according to the reverend's own reasoning) for which he so cruelly upbraids this youth in his reply.

Herewith I have disclosed the real reason of the reverend's stating in the number of "The Banner" following the one in which he unbraided that youth "what is meant by this doctrine". That the reverend in that reply as well as in his articles on the "Boy Scout movement" had denied the theory of common grace insofar as this theory turns on the civic righteousness of the unregenerate, this youth and, the reverend feared, many others with this youth, clearly perceived. This youth told the reverend what he had perceived. Said this youth to the reverend, "you have denied common grace". In proving his contention, this youth reproduced the very heresy of his churches and the very falsehood that H. J. Kuiper had championed in his booklet. So, to permanently silence this youth and to totally discourage anyone who might be minded as this youth, the reverend said to him openly, "If your conception were mine (and mark you, this conception is Kuiper's and, Kuiper knew this), I would affiliate with a modernist church, if I still felt the need of a church". But the reverend continued to feel ill at ease. The violent stroke — a stroke that was struck to permanently stun and thus to permanently silence — might not have the contemplated effect. That youth might not have been stunned at all, or, if stunned, might soon regain consciousness, and, collecting his wits, might again begin to shout, "Reverend, you have denied common grace". In view of this, what was the reverend to do? The reverend knew what he would do. He would pronounce in "The Banner" a eulogy upon the doctrine (heresy) of common grace, (the reverend's statement of what "is meant by this doctrine" is precisely this; namely, a praise of common grace, better said, a praise of folly) that this youth, should it be he was none the worse as a result of the blow that had been dealt him, or, if he was much the worse, should again recover, might read, and reading, might understand that the charge he had lodged against the reverend is false and that, should he repeat the charge, he would commit himself to a ridiculous doing, and understanding this, might hold his peace.

Well, the reverend did appear in print with a praise of common grace. Whether this praise — a praise appearing in "The Banner" for Jan. 6 under the caption "America's Need of Kuyper's emphasis (on) Common Grace" — will have the desired effect, awaits to be seen.

I purpose in this article to examine the reverend's new praise of common grace. Statements occur also in this writing of his that astonish.

But let me first ask the reverend why, in his articles on "The Boy Scout Movement", and in his reply to that youth, he denied the theory of common grace. The reverend, should he deign to reply, would, it is certain, insist that the charge I here lodge against him is basely false. Yet, the charge is not false. It is true. I have proven this. Let the reverend consider and refute this proof, if he can, and in addition also consider the doing of his consisting in his refraining from reviving in the aforesad articles *that* doctrne, *that* falsehood, he so ardently defended in his booklet. The reverend was certainly telling the truth, when he told his readers in that booklet of his that *this* is what must be understood by the doctrine of common grace, — this, namely, that the righteousness of the unregenerate is righteousness *indeed*, the fruitage of the operation of the Spirit of God in the ungodly. But of this doctrine—the doctrine of common grace proper— there is not a trace to be found in those most recent articles of the reverend. But the statement does occur that the civic righteousness of the unregenerate is outward and superficial and is not rooted in the fear of the Lord. Now if the meaning of such a statement is not that the righteousness of the unregenrate is without true moral worth, words have no meaning. So let the reverend not say that the charge to the effect that he denied common grace is false.

Let me ask now just why the reverend deliberately and knowingly denied that doctrine of his and of his churches in those articles on the "Boy Scout" movement and in this reply of his to that youth. There is, of course, a reason for this doing. Consider that the reverend's articles on the "Boy Scout" movement were written and published by him with a view to dissuading the boys in his churches from affiliating with this movement. As has already been pointed out in a previous article, the reverend considers the movement dangerous. He tells his readers that its oath (the "Scout" oath) has "a pernicious religious implication — the implication that it is possible for a boy scout to do what he promises — obey God, to do good to his fellow-men, and to walk in the path of moral rectitude". Then the reverend puts the question, "Do we believe this?" and his answer, "The orthodox Christian denies it with all vehemence. He believes that man is by nature totally depraved, incapable of any real good and

prone to all manner of wickedness." Then follows this statement from the reverend's pen, "How violently inconsistent it would be to teach the boy in the catechism class, the Christian school, and the Sunday school that he cannot do good and be good, no matter how hard he tries; that his only hope is to pray to God to forgive him his sin and make him good that he may begin to do good — and then to teach him the very opposite by encouraging him to take an oath or a promise which tells him by implication that it is in him to do his utmost to obey God, to love his fellow-men, and to keep himself morally straight." So far the reverend.

Now it would, of course, be inconsistent to teach the boy two such contrary sentiments but no more violently inconsistent than it would be to teach the boy that man is by nature totally depraved, and incapable of any *real* good (mark you, *real* good. *Real* is the word that the reverend uses, G.M.O.) and then to teach him the very opposite by telling him that everything the natural man does is *not* sin and nothing but sin; by encouraging him to believe that there is an element of *true goodness* in this man's righteousness and that in doing right, he, this natural man, devoid of the life of regeneration, can even surpass the true children of God". To teach the boy two such contrary sentiments, would be most violently inconsistent. The reverend, of course, was fully aware of this. And this accounts for it that he refrained from truthfully stating in his articles on the "Scout movement" what is *actually* meant by this doctrine of common grace. He realized that he would destroy the good influence that he hoped his articles might exert upon his youthful readers, should he tell what "is actually meant by this doctrine".

Then there is also the "Scout Law" which says, to quote the reverend, that "the scout is trustworthy, loyal, helpful, friendly, courteous, kind, obedient, clean, reverent and so on". But the gospel teaches, the reverend goes on to say, "that the scout, as well as the boy who is not a scout, is untrustworthy, disloyal, selfish, unfriendly, impolite, cruel, disobedient, unclean, and irreverent". The reverend concludes, "In short, the implicit teaching of the Boy Scouts of America conflicts with the implicit teaching of the Word of God that all men are born in sin and depraved in heart".

How now would it have sounded in the ears of the young folk, had the reverend gone on to say, "My youthful friends, though this be all true, yet, we must never lose sight of the fact that it will not do to say that everything the unregenerate does is sin and nothing but sin in the sight of God (p. 35 of the booklet, G.M.O.). Consider, my young friends, that the Boy Scout, devoid of saving grace and thus dead spiritually, has noble desires, impulses and aspiration, that in doing right he can even surpass the true believers (p. 34, 35 of the booklet)."

How would such a teaching have sounded to the youthful readers of "The Banner". To such among these readers whose desire is to be friends with the world, the teaching would have sounded so good that they would have said, "Just so." And the reply would indicate a strengthening in their conviction' that, after all, friendship of the world cannot *actually* be enmity of God; that the teaching of the "Scout Law" and the "Scout Oath" is after all true; and that thus the "Scout movement" is indeed a movement that the Christian boy can join. Realizing this, and wanting to warn the youth against affiliating with the world, the reverend at once realized that if his warning was to be heeded, he would have to refrain from telling his youthful readers what "is *actually* meant by that doctrine". And so he did. It shows, does it not, that the exponents of common grace realize only too well that their theory (of common grace) is indeed a licence for locking arms with the world.

But now further. Shortly after the reverend was accused by a certain youth of having denied common grace. As was shown, the accusation is true. What now is the reverend's reply to this youth? It is in substance this, "Young man, you are sorely mistaken. I did not deny common grace. What ails you, is that you have a *wrong* conception of common grace, the conception, namely, that everything the unregenerate does is not sin and nothing but sin in the sight of God, the conception that there is an element of *true goodness* in the civic righteousness of the ungodly, the conception that in doing right the unregenerate can even surpass the true believers. But, young man, I would have you understand that this conception is not mine, is not the conception of your churches and of your spiritual leaders. Young man, if such were my conception, I would affiliate with a modernist church, If I still felt the need of a church."

And yet, as I have shown, it is the very conception to the defence of which the reverend devoted an entire sermon. I here accuse the reverend of practising amazing deceit. And let us now see if the reverend can free himself of this charge. He cannot. Let us see if his colleagues (Prof. Berkhof and Prof. Volbeda or any of the others) can free the reverend of this charge. They cannot. The conception of this youth is the very conception of the reverend, the very conception that Prof. Berkhof defends in his brochure. It is the conception of all the leaders in the Christian Reformed church. And if these leaders now keep silence respecting this practice of deceit on the part of the reverend, his sin becomes theirs.

But now further. Said the reverend to this youth, "Young man, let me tell you what I and your spiritual leaders in the church understand by common grace. This namely, that the many good things that the unregenerate do are good in an *outward* sense, that thus

their virtues are superficial and not rooted in the fear of the Lord".

I once more accuse the reverend of again telling a deliberate falsehood. He knew when he penned this that the doctrine he came forward with is not that of common grace but that of the total depravity of man. Had the reverend been of a mind to do righteousness, he would have said to this youth, "Young man, your conception is mine and that of your churches. This conception is that, as you say, there operates in the natural man dead in sin a principle of grace, that, as a result, sin in this man is restrained and this man enabled to perform works that are truly good in the sight of God and thus also in our sight. These works are *truly* good, young man, and thus not good merely in an *outward* sense." This is the teaching of the reverend, found in his booklet.

Let us now turn to the reverend's praise of common grace in "The Banner" for Jan. 6. This writing of the reverend is a praise of common grace as to all its phases. But as the matter in dispute in the articles on the "Boy Scout" movement and in that reply to that young man is the moral worth of the virtues of the unregenerate, I will quote only those sections of this most recent article of the reverend that concerns this matter.

The first paragraph of this article is an announcement that reads, "For the sake of those readers who know little about what Reformed people understand by *common grace,* we shall state in a simple and brief way what is meant by this doctrine". The reverend then wrote, "Common Grace does not conflict with the total depravity of natural man. . . . Scripture is remarkably clear in its doctrine of total depravity and original sin. Man was conceived in sin and brought forth in iniquity. . . . Man is perverted in all his ways and polluted in the core of his being". So far the reverend.

Having thus correctly stated what is meant by the doctrine of the total depravity of man, the reverend goes on to state "for the sake of those readers who know little about what Reformed people understand by *common grace,* what is meant by *this* doctrine." What the reverend here states again awakens surprise. Attend to the following from his pen, "Nevertheless the grace of God checks the manifestation of sin in his evil heart, and, more than that, has preserved in him the glimmerings of natural light. . . . some knowledge of God, of natural things, and of the difference between good and evil. . . . some regard for virtue and for good outward behaviour (mark you, *outward* behaviour G.M.O.). This quotation is from our creed (I am still quoting the reverend, G.M.O.), namely, the Canons of Dort. The words that follow the quotation (Chapter III and IV, and article 4) show how far the Reformed churches, which believe in common grace, are from denying total depravity. 'But so far is this light of nature from being sufficient to bring him to a saving knowledge of God and to true conversion that he is incapable of using it aright even in things natural and civil. Nay, further, this light, such as it is, man in varous ways renders wholly polluted, and hinders in unrighteousness, by doing which he becomes inexcusable before God". So far the reverend.

Now I ask in all candor, is this stating, truthfully stating, what "is meant by this doctrine (of common grace)?" And the answer: It is not. I once more accuse the reverend of again deliberately falsifyng. Barring now the expression "checks the manifestations and growth of sin in his evil heart", what we have here is simply the teaching of our Confession respecting the ethical state of fallen man. In a word, what we have here is good reformed truth, and thus not "what is meant by this doctrine" of common grace. Why did not the reverend reproduce the teaching found in his booklet? Had he been of a mind to be truthful, he would have written, "what is meant by this doctrine is that even in God's sight there may be an element of good in the works of the unregenerate And this element of good is not the product of the sinner's own heart. It is the fruit of God's common grace, working in the sinner's heart and conscience (p. 37 of the booklet). Everything the unregenerate does is not sin and nothing but sin in the sight of God (p. 35 of the booklet)". Why did the reverend omit these statements? Why did he refrain from reproducing in his most recent exposition of common grace the teaching found in his booklet? The main reason must be that he pounced that youth for coming forward with this very teaching.

In the reverend's delineation of common grace quoted above, the statement occurs, "The words (in the Confession) that follow the quotation (chapter III and IV, article 4) show how far the Reformed churches, which believe in common grace, are from denying total depravity". This statement from the reverend's pen is again deceiving. The reverend, of course, includes himself in the Reformed churches. Thus the implication of this statement of his is very actually this, "The words in the Confession — the words, But so far is this light of nature from being sufficient to bring him to a saving knowledge of God, etc. — these words, to whch I subscribe wholeheartedly show how far I, H. J. Kuiper, who believe in common grace, am from denying total depravity". Now if the reverend had never wrtten anything that conflicts with "these words of our Confession" this statement of his would be true. But think now of the teaching found in the reverend's booklet? The sad fact is that the teaching of this booklet is in violent conflict with those "words of our Confession". It means that the above testimony of the reverend concerning himself is thoroughly false.

Again. In the reverend's exposition of common

grace quoted above occurs also this statement, "Common grace does not conflict with the total depravity of the natural man. . . ." Is this statement true? It is most untrue. True it is that the reverend's *presentation* of common grace in the above-quoted excerpt is not in conflict with the total depravity of man. But this presentation of common grace is thoroughly false. As was said, what the reverend in this excerpt lays before his readers is not common grace at all but good reformed truth, taken directly from our Confession. What the reverend came forward with in the booklet of his, that is common grace.

Having stated, "what is meant by this doctrine", the reverend (in this most recent article of his on common grace) names the benefits of common grace. The first benefit named by the reverend is the following, "It accounts for the superficial goodness of unsaved men, gives God credit for all their good deeds (with emphasis on the word deeds, as distinguished from motives), and prevents many a Christian from rejecting or questioning the doctrine of total depravity on the ground that it does not square with what we know by experience about the unbelieving."

This excerpt, too, contains a statement that surprises. This statement, "It gives God credit for all their good deeds (with emphasis on the word deeds, as distinguished from motives). . . ."

This parenthesis is the reverend's, not mine. What the reverend here by implication tells his readers is that the *deeds* of the unregenerate are good, — their deeds in distinction from their motives. Thus the motives behind these good deeds are not good but evil. Such is indeed the teaching here.

But this teaching is again in conflict with the teaching found in the reverend's booklet. There one may read on page 35, "Our second conclusion is that the unconverted is able not only to perform *deeds* (the italics are of Kuiper) which conform to God's law, but that he also has certain *desires* and *impulses* which are good and from which his good deeds spring: such as sympathy, love, respect, sense of justice, etc. . . . The outward good of the unregenerate is also an inward good."

Let us attend finally to the last part of the excerpt last quoted, "It (common grace) prevents many a Christian from rejecting or questioning the doctrine of total depravity on the ground that it does not square with what we know by experience about the unbelieving".

What now do the exponents of common grace claim to know by experience about the unbelieving? And the answer: according to the reverend's most recent exposition of common grace, this: that the virtue of the unregenerate is *superficial* and *is not rooted* in the fear of the Lord. Now will the reverend explain why the doctrine of total depravity does not square with such a knowledge about the unbelieving? What actual conflict is there between the doctrine that man is totally depraved and sins only and the doctrine that his righteousness is outward and superficial and is not rooted in the fear of the Lord? Can the reverend say? He cannot. For there is no conflict here.

The reverend well knows that what the exponents of common grace claim to know by experience about the unregenerate is that they perform works of *true, genuine* goodness. It is with *this knowledge* of the unregenerate that the doctrine of total depravity does not square. And therefore there is need of this theory of common grace. And the exponents of common grace imagine that this history of theirs allows them to maintain on the one hand that the unregenerate perform works of *true, genuine* goodness (the teaching of the reverend's booklet) and on the other hand that the unregenerate are nevertheless totally depraved. And this again proves conclusively that the actual teaching of common grace is that there operates in the unregenerate a principle of grace, so that as a result the unregenerate perform works of genuine goodness (not *superficial* goodness as the reverend tells his readers in his recent articles) in the sight of God.

If now the question be put to the exponents of common grace, how a totally depraved man can perform works of true goodness one receives this reply, "This good is not out of the depraved one but out of the spirit". But now it is inconceivable that such men as H. J. Kuiper and Prof. Berkhof and Prof. Volbeda do not realize that as often as they come with this answer they equivocate and purposely avoid the issue.

Just a word in conclusion. The articles of the Rev. H. J. Kuiper on the "Boy Scout" movement, and especially that reply of his to the young man, and this most recent article of his on common grace (appearing in "The Banner" for Jan. 6), reek with deceit, equivocation and duplicity. Let the reverend and his colleagues consider (and what I am now about to say is something that anybody knows) that what has always characterized the heretic is exactly deceit and duplicity. The heretic is never honest in his argumentation.

One more remark. These articles of Kuiper, just because of the amazing deceit with which they are laden, ought to make Kuiper and his colleagues afraid, —afraid of what might befall them and their churches.

For approximately thirteen years now, these brethren have been turning a deaf ear to the truth, and have sought to maintain themselves in their false position through deceit and equivocation. Do they suppose that they could do and can continue to do this with impunity? That *leaders* in the Christian Reformed Churches will appear in print with articles such as those that I have examined in these writings of mine, already speaks volumes. I say once more: H. J. Kuiper and his colleagues ought to be afraid.

G. M. O.

The Second Commandment

Thou Shalt Not Make Unto Thyself Any Graven Image.

As was shown, what this second command forbids is that man shall make to himself an image of any creature, to bow down himself to this image and to serve it; for the man doing so, is saying to that creature before whose image he is prostrated, "Thou art god and my god". So it became plain, that the worshipper of the image deifies the creature before whose image he bows, so that this creature occupies Jehovah's place in his thoughts. Thus it became clear that image-worship is representative of God, and is thus to be explained not from man's yearning after, but from his hatred of God.

It was shown that this view has the full support of Holy Writ. Psalm 106: 19-21 was quoted, "They made a calf in Horeb, and worshipped the molten image. Thus they changed their glory (God's glory) into the similitude of an ox that eateth grass. They forgot God, their Saviour, which had done great things in Egypt." It was pointed out that what this passage clearly teaches is that the making of the calf in Horeb was a changing of the glory of God into a likeness of an ox and therefore a forgetting (a rejecting, a hating) of Jehovah, the Saviour, which had done great things in Egypt.

It was affirmed that in the light of this and other scriptures (which I do not here quote) it must indeed be maintained that the idol of the second command is another god, — a god to be identified with the other god (gods) of the first command; that thus the Jews of the desert, when they cried for the golden calf, cried not for Jehovah (Kuyper) but for another deity.

It was made plain in this connection that to explain idolatry (the worshipping of images) from man's thirst after God, is to again embrace, be it unwittingly, the very theory of which we have purged ourselves, the theory of common grace. For, so it was pointed out, if man continued to yearn after God after the fall, he did not fall and is not by nature spiritually dead.

It was maintained further in opposition to what Kuyper teaches in his E. Voto, that the second commandment does not promise by implication that Jehovah would give to His people an image of Himself that they could worship as God. For that image of God to which Kuyper had reference was Christ as to His human nature. Now this nature is a creature and may therefore not be worshipped.

Fact is then that what the redeemed worship and may worship is not the image-bearers of the Triune Jehovah (every image-bearer of Jehovah is a creature) but the Triune Jehovah Himself. The image-bearers of God are the creatural agents through which He reveals Himself. These agents may not be worshipped.

If by image of God is meant the conception that the Triune God has of Himself or the self-revelation of God in Scripture, then too, it is wrong to say that the object of the believer's worship is the image of God. What is and may be worshipped is not God's self-revelation, but God Himself.

We saw in conclusion that the second commandment concerns God's self-revelation, and that thus the essential teaching of this command is, "Thou shalt not despise My revelation of Self to place in its room thine own corrupt notion of what thy depraved self would have Me be," or possitively expressed, "Set Me, thy God, before thee as I have revealed Myself and not as depraved man conceives of me. Thus what this command requires is that man, God's people, honor God's revelation of Self and thus refrain from saying of themselves who God is. Doing the latter, man brings into being the other god, the idol.

Let me now bring to completion our explanation of the second command.

The question first to be raised is whether the worshipper of the graven image, encountered upon the pages of Holy Writ, actually leaned on and trusted in that lifeless image of wood and stone, in the expectation that this lifeless image was the god that would stand by him in time of need or stress. According to Scripture, this question must be answered in the affirmative. The worshipper of the image trusted in that lifeless thing. Such is the plain testimony of Holy Writ. Attend to the following passages from the 44th chapter of Isaiah. "They that make a graven image are all of them vanity; and their delectable things shall not profit; and they are their own witness; they see not, nor know; that they may be ashamed". Isaiah 44:9. An identical ridicule of the graven image is found in Psalm 115, "Their idols are silver and gold, the work of men's hands. They have mouths, but they speak not; eyes have they. but they see not. They have ears but they hear not; noses have they, but they smell not. They have hands, but they handle not; feet have they, but they walk not; neither speak they through their throat". Psalm 115:4-8.

Now what meaning would it have had to say of the idols, the graven image, that "they have ears, but they hear not", etc. if these lifeless things had not actually been the object of worship and trust? No meaning at all. These images then were indeed the objects of trust. "They that make them," says the psalmist, "are like unto them: so is every one that trusteth in them". Psalm 115:8. "And the residue thereof he maketh a god, even his graven image: he falleth down unto it, and worshippeth it, and prayeth unto it. and saith, Deliver me; for thou art my god." Isaiah 44:17.

How is it to be explained that a rational being, such a man is, will say to a piece of wood or stone, "Deliver me, for thou art my god". The only explanation of this is the one given by Paul, "Because that, when they knew God, they glorified Him not as God, neither were thankful; but became vain in their imaginations, and their foolish heart was darkened: professing themselves to be wise, they became fools. . . ." Psalm 1:21, 22.

Now the expression of this vanity and foolishness is the amazingly foolish, irrational doing, consisting in man putting his trust ultmately in that *very* lifeless image of the creature he deifies, and it is God who gives man up to this foolishness. "For the wrath of God is revealed from heaven against all ungodliness and unrighteousness of men, who hold the truth in unrighteousness. . . ." Rom. 1:18. The scientific name for such lifeless objects of worship is "fetish". ..

Let us not say that the reason those men of old and the savages of our day put their trust in a lifeless image, in a stone or a piece of wood is their lack of culture. What, pray, may be the essential difference between trust in a lifeless image and the cultured man's fear of the number 13, or of a black cat, or the feeling of assurance that comes over him when he goes about with a rabbit's foot or a chestnut concealed upon his person? In a word, what is the essential difference between trust in or the fear of a lifeless image, and the amazing superstitions of learned and cultured people of our civilized lands? No difference, whatsoever.

Having forsaken God, man's gods become the creatures, both the rational and irrational; the animate and the inanimate, and his religion consists in appeasing and winning the favor of his god, the gods that he fears.

A word finally about image worship in the Roman Catholic Church. What is to be our appraisal of the doing of a man kneeling before the image of a saint, of Peter, of John ,or Mary, or even of Christ.

Dr. Kuyper was of the conviction that this kneeling before the images of saints is not, rightly considered, a transgression of the second commandment. Wrote Kuyper, "Rechtstreeks keert het Tweede gebod zich tegen het pogen om God den Heere onder eenige gelijkenis voor te stellen, gelijk Aäron dit in de woestijn deed; en van beelden der heiligen is in dit gebod als zoodanig geen sprake".

Kuyper was again mistaken here. This can be easily shown. Shown it can be that this kneeling before the image of the saints is also abominable idolatry, and thus actual transgression of the second commandment.

Consider once more what the second commandment literally forbids. This: that the Israelite make to himself an image of any creature, to bow down himself to that image and to say to that image, "Thou art my god". He doing so, has changed the glory of the incorruptible God into an image made like unto the creature. Now this is precisely what the one kneeling before the image of a saint does. He does exactly what the second command forbids. He makes unto himself an image of the creature — in this case the saint — and kneels before, bows down himself to that image and the creature it represents, and thus very actually, thru this doing, says to that creature and its image, "Thou art my god; in thee I put my trust".

The prayers that the people of Roman Catholic persuasion send up to the saints, plainly show that the trust placed in the saints is a kind of trust that may be placed in God only. Attend to the following prayer for perseverance by St. Alphonsus to the virgin Mary:

> "Most Holy Immaculate Virgin and my Mother Mary! To thee, who art the Mother of my Lord, the Queen of the world, the Advocate, the Hope and the Refuge of Sinners, I have recourse to-day. I who am the most miserable of all, I render thee my most humble homages, O great Queen, and I thank thee for all the graces thou hast conferred on me until now; particularly for having delivered me from hell, which I have often deserved. I love thee, O most amiable Lady; and for the love which I bear thee, I promise to serve thee always and to do all in my power to make others love thee also. I place in thee all my hopes. I confide my salvation to thy care. Accept me for thy servant and receive me under thy mantle, O Mother of Mercy. And since thou art so powerful with God, deliver me from all temptations, or rather obtain for me the strength to triumph over them till death. Of thee I ask a perfect love for Jesus Christ. Through thee I hope to die a good death. O my mother, by the love which thou bearest to God, I beseech thee to help me at all times, but especially at the last moment of my life. Leave me not, I beseech thee, until thou seest me safe in heaven, blessing thee and singing thy mercies from all eternity. Amen. So I hope. So may it be. (300 *days' indulgence, daily.*)

What have we here? A plain deification of Mary the mother of Jesus, thus abominable idolatry, and a changing of the glory of God into an image made like unto Mary. Notice the phrases (in that prayer), "I place in thee all my hopes. I confide my salvation to thy care. Accept me for thy servant, and receive me under thy mantle, O Mother of mercy. . . . Leave me not, I beseech thee, until thou seest me safe in heaven, blessing thee and singing thy mercies for all eternity".

G. M. O.

KORT VERSLAG

Van de Classis-vergadering der Protestantsche Gereformeerde Kerken, gehouden Woensdag, 12 Jan. 1938, te Grand Rapids, Mich.

De President, Ds. H. Veldman, opent de vergadering. Hij laat zingen Ps. 25 vers 2, leest Ps. 25 en gaat voor in gebed. Al de gemeenten waren vertegenwoordigd door twee afgevaardigden behalve Bellflower, Doon en Redlands, dezen werden vertegenwoordigd door een. Credentiebrieven werden ingediend en de broeders voor het eerst afgevaardigd onderteekenen het formulier. Ds. Pres. verklaart de vergadering voor geconstitueerd en draagt het presidium over aan Ds. R. Veldman. Ds. H. Veldman houdt aanteekening. De Pres. spreekt een woord van welkom tot de broeders vergadert als Classis, vooral tot hen die voor het eerst zijn afgevaardigd. De Classis verleend zitting met adviseerende stem aan onzen Zendeling Ds. B. Kok en D. Jonker. Notulen van de Juni vergadering werden voorgelezen en inboeking goedgekeurd. Ds. G. M. Ophoff rapporteerd in zake Credentie brieven. Deze waren noch niet goedgekeurd door de Classicale Comm. De Classis oordeeld dat dit eerst diene gedaan te worden. De gedrukte Credentie brieven worden later door de Classis aanvaard en de afgevaardigden eenige copies mede gegeven. Al de geldelijke zaken zullen in het vervolg worden beheerd door de Classicale penningmeester, Mr. F. LaGrange, inbegrepen: Emeritus kas, Theologische school kas en Zendings kas. De gelden zullen nochthans gebruikt worden voor de kas waarvoor het gegeven is. De Stated Clerk rapporteerd geschreven te hebben aan Ds. A. Cammenga en James Zoetewey, van Los Angeles. Ds. A. Petter rapporteerd dat de boeken van L. A. in bewaring zijn bij den kerkeraad van Bellflower. Een schrijven van Pella, Oskaloosa en Sioux Center in zake Classis beurten worden gelezen en voor kennis geving aangenomen. Besloten Classisbeurten toe te zeggen overeenkomstig de instructie van Oskaloosa. Comm. voor Classis-beurten wordt benoemd door den Pres. Ds. C. Hanko, Ds. G. Lubbers en Oud. J. Broek. Op het advies dezer Comm. worden Classis-beurten toegezegd als volgt. Doon—Jan. 16 Ds. H. H. Kuiper; Feb. 20 Ds. G. Lubbers; Maart 13 Ds. L. Vermeer; Maart 27 Ds. C. Hanko; April 10 Ds. H. H. Kuiper; April 24 Ds. P. De Boer; Mei 8 Ds. W. Verhil.

Sioux Center—Jan. 27 Ds. L. Vermeer; Feb. 13 Ds. W. Verhil; Maart 6 Ds. P. De Boer; Maart 20 Ds. H. H. Kuiper; April 10 Ds. G. Lubbers; Mei 8 Ds. C. Hanko; Mei 22 Ds. L. Vermeer.

Portland—Jan. 27 Ds. H. Veldman; Feb. 13 Ds. R. Veldman; Feb. 27 Ds. H. De Wolf; Maart 13 Ds. G. M. Ophoff; Maart 27 Ds M. Schipper; April 10 Ds. J. De Jong; April 24 Ds. J. G. Kooistra; Mei 8 Ds. M. Gritters; Mei 22 Ds. G. Lubbers ;Mei 29 Ds. C. Hanko.

Ds. G. M. Ophoff leest het concept reglement opgesteld door de Comm. bestemd voor de Faculteit. Besloten dit eerst te verzenden tot het Curatorium. In zake Ds. J. Vander Breggen besluit de Classis om dit over te laten aan de kerkeraad van Creston. Het advies van de Doctoren in aanmerking nemende. Ds. L. Vermeer geeft verslag van Kerk visitatie in Het Oosten, Ds. A. Petter en Ds. G. Vos van California en Ds. G. M. Ophoff van het Westen. Besloten te verdagen tot half twee. D. Jonker sluit de vergadering met dankzegging.

Namiddag-zitting. We zongen Ps. 43 vers 3 en Ds. W. Verhil gaat voor in gebed. Ds. L. Vermeer geeft verslag van de werkzaamheden der Curatorium. Ook wordt voorgelezen een Concept reglement bestemd voor Curatorium. Besloten dit reglement te verzenden aan de kerkeraden voor goedkeuring. De Classis besluit dat het verhoogde salaris van Ds. G. M. Ophof van 1937 zal doorgaan ook in het jaar 1938. Aangaande Catechisatie boekjes rapporteerd Ds. H. Hoeksema dat er wellicht in de naaste toekomst een zal worden uitgegeven. Het verslag van de Classicale penningmeester wordt voorgelezen en voor kennis-geving aangenomen. Besloten dit jaar geen aanslag te hebben voor de kas E. B. P. Er is voldoende geld aan kas voor een jaar.

Ds. C. Hanko rapporteerd als Sec. van de Zendings Comm. De Zendings Comm. wordt vol macht gegeven om een gemeente te stichten indien daar behoefte aan is. Besloten het werk in Portland, Mich., voort tezetten. Classicale ondersteuning wordt toegezet als volgt: Bellflower 550.00, Creston 500.00, Doon 700.00, Grand Haven 500.00; Hope 400.00; Kalamazoo 800.00; Oak Lawn 600.00; Orange City 750.00; Pella 500.00; Rock Valley 500.00. Kalamazoo wordt 800.00 dollars toegezet op grondslag van 1000.00 dollar tractement. De kerkeraad zal hiervan kennis geven aan den penningmeester der Classis. De Auditing Comm. rapporteerd de boeken van de penningmeesters onderzocht te hebben en in goede orde bevonden. De broeders worden bedankt voor verrichten arbeid. Het verslag van de penningmeester der Zendings kas wordt gelezen en voor kennis-geving aangenomen. De Classis spreekt uit dat de aanslag voor de Zendings kas in 1937 is vier dollar per huisgezin voor tien en een halven maand. Een protest van een Broeder en een Zuster wordt voorgelezen en voor kennis-geving aangenomen. Het antwoord van den kerkeraad wordt ook aangenomen. Om de zaak goed te verstaan worden de notulen van de vier laatste vergaderingen betrekking hebbende op deze zaak, door een Comm. nagezien. Nammidag-zitting wordt gesloten door Oud. G. Koster met dank aan God.

Avond-zitting. We zongen Ps. 73 vers

12 en Ds. C. Hanko gaat voor in gebed. Het protest voornoemd wordt verder besproken en afgehandeld. De Stated Clerk wordt opgedragen de betrokkene kerkeraad een copie te zenden van het besluit. Als Curators worden benoemd, opvoorstel der kerkeraden van: Orange City, C. Pals Primus en W. Kamstra Secundus. Hope, R. Newhouse Secundus. Hudsonville Ds. De Jong Pr. en H. Kuiper Sec. Holland, Ds. M. Gritters Pr. en H. De Goede sec. Hull, Ds. L. Vermeer Pr. en E. Vander Werf Sec. Rock Valley, Ds. A. Cammenga Pr. en T. Kooima Sec. Pella, Ds. G. Lubbers Pr. en W. Boender Sec. Grand Haven, Ds. M. Schipper Pr. en A. Petersen Sec. Als leden van de Zendings Comm. worden gekozen: Ds. P. De Boer en Ds. C. Hanko voor drie jaar. D. Jonker en G. Koster voor twee jaar. Classicale Comm. Ds. J. De Jong en Ds. H. Veldman. Emeritus Comm. Ds. M. Gritters voor drie jaar; F. Van Baren voor twee jaar en J. Cammenga Jr. voor een jaar. Als Classicale Penningmeester wordt herkozen F. LaGrange voor vier jaar. Het reglement voor Faculteit onderzocht door Curatorium wordt met enkele veranderingen aangenomen. Een verzoek van Byron Center wordt in handen gegeven van de zendings Comm. M. Vander Vennen wordt herkozen als Stated Clerk en Ds. H. H. Kuiper als Secundus. Besloten den eersten Woensdag in Juni D. V. te vergaderen in Grand Rapids, Fuller Ave., Kerk. Rond vraag wordt gedaan volgens D.K.O. Enkele kerkeraden wordt antwoordt gegeven op de vragen de Classis voorgehouden. De Stated Clerk wordt opgedragen de vrouwen te bedanken voor flinke verzorging. Besloten te verdagen. Ds. H. Hoeksema sluit de vergadering met dank aan God. We zongen vooraf Ps. 89 vers 1.

M. VANDER VENNEN, S. C.